

היינט פארמאגט פאקסבלאט

ניינטער יאהרגאנג

לאדו. מאנאטאג כ"ח תמוז תרצ"א

№ 161

Łódź, Poniedziałek, 13 lipca 1931 r.

№ 161

אדריקס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדו. פעטריסאווער 21, טעל. 224-71. — 224-71. Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71.

היינט ווערט געשלאסען דער קאנגרעס

ווייצמאנס שטאנדפונקט האט געזיגט אין דער פאליטישער קאמיסיע. — וועגען פארמולירונג פון דער ענד-ציל-רעזאלוציע רעוויזיאניסטען דראהען מיט פערלאזען דעם קאנגרעס

פראפ. ווייצמאנס שטאנדפונקט בניגע די הויפט-פרינציפען פון דער ענד-ציל רעזאלוציע

באזעל, 12 (י.ט.א. טעלעגראפיש). אויך דער געמיינזאמער זיצונג פון דער פערמאנענט-קאמיסיע מיט דער פאליטישער קאמיסיע, וואס האט געדויערט שבת א גאנצע נאכט אין געמיהרט גע-ווארען א לידענשאפט-ליכע דעבאטע איבער דער ענד-ציל רעזאלוציע.

פראפ. ווייצמאן האט געהאלטען א לענגערע רעדע אין וועלכע ער האט בעגרונדעט זיין סטאנד-פונקט בנוגע די הויפט-פרינציפען פון דער ענד-ציל רעזאלוציע. ווייצמאן איז געבליבן איינשליסען אין דער רעזאלוציע וועגען שאפען א יודישע מעהרהייט אין ארץ-ישראל. ער האט דאס שטארק פערטריי-דיגט דעם פרינציפ פון פארטיטעט אלס יסוד פון דער רעזאלוציע. ווייצמאן איז אויך געבליבן אונקלאר רען זאך פון דער רעזאלוציע בנוגע די היסטארי-שע גרעניצען פון ארץ-ישראל.

פאליטישע קאמיסיע צוריקגע-צויגען די ו-ס פארמולירונג

פון דער ענד-ציל-רעזאלוציע

באזעל, 12 (י.ט.א. טעלעגראפיש) די פאליטישע קאמיסיע האט צוריקגעצויגען די פאר-מולירונג פון דער ענד-ציל-רעזאלוציע, או דער ציונים שטרעבט צו שאפען א יודישע מעהרהייט אין א"י, דערצו זאל האבען מיטגעוויקט צו דע-פישע, וואס איז אנגעקומען פון דער הלאומי אין א"י, או דער קאנגרעס זאל זיין זעהר פארזיכטיג אין דער פארמולירונג פון די רעזאלוציעס.

באזעל, 12 (י.ט.א. טעלעגראפיש) נאך דער געמיינזאמער זיצונג צווישן דער פערמאנענט-קא-מיסיע קאמיסיע, האט די פאליטישע קאמיסיע

אפגעהאלטען א בעזונדערע בעראטונג וועגען דער פארמולירונג פון דער ענד-ציל-רעזאלוציע.

א הכחשה פון פראפ. ווייצמאן

באזעל, 12 (י.ט.א. טעלעגראפיש) פראפ. ווייצמאן האט געגעבען דעם פארשטעהער פון י.ט.א. אנטווערפן, אז עס איז נישט אמת, אז ער זאל האבען מיטגעוויקט צום אפליבען די אינסטרוקציעס פון קאליגאניאל-אמט וועגען אדורכ-פיהרען דעם ענטוויקלונגס-פלאן.

בודזשעט פון דער יוד. אגענץ

באזעל, 12 (י.ט.א. טעלעגראפיש) דער בודזשעט פון דער יודישער אגענץ איז פארבונדען אויף 240,000 פונט אין היינטיגען יאהר.

פלטנאר-זיצונג פון שבת ביינאכט

באזעל, 12 (י.ט.א. טעל.) אויך דער פלענאר זיצונג פון קאנגרעס שבת ביינאכט איז אפגעשטימט געווארען די רעזאלוציע פון דער קאליגאניאל-קא-מיסיע.

די אפשטימונג פון דער פאליטישער רעזאלוציע יע איז אפגעלעגט געווארען אויף זונטאג נאכמיטאג. אין דער פאליטישער קאמיסיע א ז נאך נישט געקומען צו קיין הסכם בנוגע דער ענד-ציל-רעזא-לוציע.

היינט ווערט דער קאנגרעס געשלאסען

באזעל 12 דער קאנגרעס וועט געשלאסען ווערען זונטאג, אדער מאנטאג.

אפגעשטימט די רעזאלוציעס

באזעל 12 (י.ט.א. טעלעגרא.) היינט אין אדווענד איז פארגעקומען א פלענאר-זיצונג אויף וועלכע ס'זענען אפגעשטימט געווארען די רעזא-לוציעס.

א הייסע דיסקוסיע איז פארגעקומען בעת דער אפשטימונג פון דער ענד-ציל-רעזאלוציע.

די ענד-ציל-רעזאלוציע האט געפארטעט, אז אין די פאלעסטינע-אמטען זאלען זיין פערטרעטען פאר-שטייער פון די בעזונדערע גרופירונגען, לויט דעם פראפא-ציע-שליסעל פון דעם איצטיגען קאנגרעס. די לינקע זענען געווען געגען דעם, און גע-פארטעט, ס'זאל בלייבען, ווי ביו איצט. מיט 111 שטימען געגען 76 האט מען אפ-געווארפען די רעזאלוציע פון די לינקע און אנגע-נומען דעם פריהערדיגען פארשלאג פון דער ענד-ציל-רעזאלוציע.

מ'האט ערקלערט א הפסקה אויף א פאר שעה, ווייל די פאליטישע קאמיסיע איז נאך נישט פער-טיג מיט איהרע רעזאלוציעס.

זיצונג פון דעם אדמיניסטרא-טיוועז האמיטעט פון דער אגענץ

באזעל 12 (י.ט.א. טעלעגרא.) היינט אין אדווענד איז זיך צוגעגעקומען אויף א זיצונג דער אדמיניסטראטיווער קאמיטעט פון דער יודישער אגענץ.

איז דער רעזאלוציע ענד-ציל

פארזיכטיג געווארען דעם זאל וועגען א יודישער מעהרהייט

באזעל 12 (טעל.) נאך א האלבער נאכט איז דער קאנגרעס צוגעפארטען צום אפשטימען רע-זאלוציעס.

קודם כל — די רעזאלוציע וועט יטא-אינטער-וויא, די פאלעסטינע-קאמיסיע האט פארזיכטיג-וואר-פען דעם זאך וועגען א יודישער מעהרהייט אין דער רעזאלוציע וועגען ענד-ציל.

הילות די לינקע פארטען, אז דער קאנגרעס זאל אריבער צו דער טאג-אדונגנא בער דער רעזא-לוציע.

קופאז 9 №
2-טע סעריע
פון גרויסען
פרעסיע-קאנקורס
— פון —
„נייעס פאלקסבלאט“
פדי זיך צו בעשטייליגען אין פרע-
סיע-קאנקורס איז גענוג צו-
שטעלען בילד 30 קאפאנען.

לוציע ווערען ענד-ציל, זאמלען די רעוויזיאניסטען אינסטרוקציעס וועגען א נאמענטליכע אפשטימונג אויב דער קאנגרעס וועט אפמאכען די רע-וויזיאניסטישע רעזאלוציע, וועלען די רעוויזיאניס-טען פארלאזען די זיצונג פון קאנגרעס. מארגען רעכענט מען, וועט דער קאנגרעס געשלאסען ווערען.

ווארשאווער ראש ההלך זאל גשוועהרע ווערן דורך א גורל

ווארשא, 12. (טעלעגראפיש פון אונזער קא-רעספאנדענט). אזוי-ווי לויטן געזעץ דארף זיך אין דער קהלה בעשטייליגען אויף א רב, וועט אלס דער רב זיין בעשטימט הרב ריטשעוואל. אזוי-ווי הרב ריטשעוואל איז א גענערע פון דער „אגודה“ און ער וועט שטימען מיט די ציוניסטען אין מעגליק, אז די ציוניסטישע מיט דער „אגודה“ זאלען האבען די-עלע-צאהל שטימען (8 און 8) און דער ראש ההלך וועט דאן ווערען געוועהלט דורך א גורל.

דער ענין פונם ביזערמאן איז דער ווארשאווער קהלה

ווארשא, 12. (טעלעגראפיש פון אונזער קא-רעספאנדענט). ס'איז נאך נישט קלאר, צי בידער-מאן וועט זיין צוריק פונם צו נישט, דאס וועט דארפען בעשטימען די מאכט.

חרד חב"ד בשורה טובה חדר חב"ד פאר באליט, דאראנאשט אין אלטשטאט! ס'ווערט געפפענט א שטרענג רעליגיעזן חדר מיט א שולע פון 7 אדוואלען דורך דעם בע-וואוסטען מלמד מענרעל אפראמא-וויטש, זערווער 42. ס'ווערט שוין איינגע-שריבען קינדער אויף דעם נייעם שול-יאהר, וכל הקודם זכה!

ארייז
יעדען קהאנסום
צו ביליגע פרייען
ליפערט
Lodownia Południowa 22
tel. 190-48 i 191-26.

מודעה לאפרושי מאיסורא

יודען, איהר זאלט אנהענגן זיך אהייטען פון עסען טרופות, אין די האלע רוג ווסכאדינג און רוג וואלדאקסא, ביי די 1-מע צווי מיטלעך לינקע זייט, ווי מען קומט פריין אין די האלע פון ווסכאדינג גאס ביי משה ברענור און יארע סופערמאן סאך מען נישט קויפען גע-שעכטענע עופות אלס פשר, דאס זעלבע ביי משה ברושיסקי ווסכאדינג 3 איז נישט כשר, און בכלל מוז מען אכטונג געבען, די געשעכטענע עופות און ביי גאנצע ראך אויף א פיסעל איז דאס עוף נבלה וטרפה, זאל מען שטרענג אהייטען נישט קויפען אהן באנדערטאג.

ראפינאט און ועד הכשרות, 3869

הבעת תודה
הנני מודים בזה תורתנו חתמה למר
ברוך יהודה נ"י דאראטשינסקי
ש"ב דפה, בעד נדבתו לזכר נשמת אשתו
מרת חנה ע"ה, צ"ח עובן שהנחה עבור
מסדינג, ועד ישיבת מחזיקי הדת
ל"ד, סאלנא 7.

נאטמארלען פון דער
ווירגער טרופע
ווי יאר 15-יעריקער יובל-טורנע אגס. מ. מואה.
לאדזשער שמאט-מעאטער

מאנאטאג, 13. יולי, 9 אהנט	שווארצע געטא
דינסטאג, 14. יולי, 9 אהנט	בינאכט אויפן אלטן מארק
מיטוואך, 15. יולי, 9 אהנט	די ברויט-מיהל
דאנערשטאג, 16. יולי, 9 אהנט	הדוש השם

פרייען פון 50 גר, ביו 2.60 זל.

קידליק פרעמיע: "200,000" (גרויסע געווינס) רעזע: י. ראטבוים דעקאר, און קאמיסיען: אדוואטאט פראנאשקא סוויק הסנדך סאוו. לידע-סקסן: מ. בראטעוואו.

דעפיציט 76,800,000 זלאמעס איז דעם מלוכה-בודזשעט פאר'ן לעצטען קווארטאל

ארבייטער האבען געוואונען דעם שטייג אין גראדנע

גראדנע, 12. (טעלעפאניש). דער גראדנע האבען די ארבייטער געוואונען דעם שטייג אין דער לעצטער קווארטאל און דער געזעלשאפט ווען זיי זענען צוזעצוגעטרעטען צו דער ארבייט.

בעשלוס פון דער „אגודה" וועגן ווארשאווער ראש הקהל

סען, 12. (טעלעפאניש) פון דער קהלה-פערזאנלעכע וואל ווערן געוועהלט מאור. דאנציג. אין דעם מארש האבען זיך דער-עיקר בע-טיליגט די ארגאניזאציעס פאר מיליטערישער צו-גרייטונג.

דעמאנסטראציע גענוי רייטלאנד אין פאמערו

פאמערו, 12. (טעלעפאניש). אין פאמערו איז היינט פארגעקומען א קריגס-מארש געגען דייטש לאנד וואס איז אראנזשירט געווארען אלס אנט-פער קעגען דעם מארש פון די היטלערייט אין

ווארשא, 12. (טעלעפאניש) פון אינווער קא-רעספאנדענט) אין לעצטען קווארטאל איז געווען א דעפיציט אין מלוכה-בודזשעט 76,800,000 זל.

רעוויזיע איז דער ווילנער ווייסרוסישער שול

וויילנע, 12. (טעלעפאניש) פון אינווער קא-רעספאנדענט) אין ווילנע האט מען דורכגעפיהרט א רעוויזיע אין דער ווייסרוסישער שול. 4 פערזאן זענען ארעסטירט.

געגען סאלאניקער פאגראם א חרם אויף מארפריער אחרונים

ווארשא, 12. (טעלעפאניש) פון אינווער קא-רעספאנדענט) רבנים קלויבען אונטערשריפטען אז מוזאל פערבאטען אחרונים פון קארפא, צוליב די בלוטיגע געשעהנישען אין סאלאניקי.

„ווער האט מוט צו שיסען יוד-ען" סענסאציאנעלער פרעזעס פאר דרושיסען 7 אונטערדיגע יודען איז טשעכיש

נומען דאס דארף און די אונגארן זענען ענטלאפען. די 2 יודישע פאמיליעס האבען זיך געהאלטען אין די קעלערען. די טשעכישע לעגאציעס האבען קודם-כל און געהויבען צו ראבעווען און האבען קודם כל ארע-סטירט 4 ברידער פליישער און 3 ברידער לעוואק-וויטש. די פליישערס האבען זיך געהאט 15 טויזענד קראנען און די לעוואקוויטשעס 9 טויזענד קראנען.

בעצען קאשיץ האבען געוואוינט צוויי יודישע פאמיליעס לעוואקוויטש און פליישער דאס דארף איז געווען אין פיער פון די קאמפען. דאס דארף איז איבערגעגאנגען פון די אונגארן צו די טשעכען און צוריק. דעם 12 יוני האבען די טשעכען פער-אין פראג קומט איצט פאר א פראצעס צוליב א מאסען-מארד וועלכער איז בעגאנגען געווארען מיט 12 יאהר צוריק איבער 7 יודישע יונגעלייט אין דער סלאוואקיי. דעמאלט זענען פארגעקומען די בלוטיגע קאמפען צווישען די אונגארן און טשעכען.

ספארט = בעוועגונג

דער קראווער פון 1931-1932 דער דאזיקער קראווער איז אינגאנצען אלט 21 יאהר און איז בע-קאנט אלס דער שטארקסטער יוד, און גוטער ספארטלער אין גאנץ גאליציען. ער איז א שילער פון דעם בעקאנטען ספארט-לעהרער ד"ר יאן גוט, ער טרענירט אין באקס. שווער-אטלעטיק, און בע-זונדערס ספעציאלירט אין פראנצויזישען רינג-קאמף.

זונדערס ספעציאלירט אין פראנצויזישען רינג-קאמף. קראווער וועט 108 קילא. ווי מען ווייסט איז קראווער אריינגעטרעטען אין לאדזער „בר-כוכבא", וועלכע וואלט אויפגארם בעקאנטע א זעהר ווערטהולען ספארטמאן.

פוסבאל נעכמינע ליגע-מעטשען

אין גאנצען לאנד זענען נעכטען פארגעקומען 4 ליגע-מעטשען וועלכע האבען געגעבען פאלגענדע רעזולטאטען:

- פ.ל.ק. האט ווידער מיטגעפירעט פון קראקא א פערלויסט פון צוויי פונקטען און דאס פערדינט פערשפילט. גארבאריצא האט געהאט פיל מעהר פון שפילען און איז אין אלע הינזיכטען געווען בעסער פון פ.ל.ק.
- א.א.א. - נארבאריצא 2:1
- אין לעמבערג האט „פאגאן" געהאט פאר א באס די שטארקע ווארשעווער „לעגיא", פאגאן געהט סדר פאראויס, נאך די משלות האט זי האט בעליטען ביי ד יערשטע מייסטערשאפט-מעטשען. דער זג איבער „לעגיא" האט ארויסטרוטע א סענסאציע אי ווער ספארט-העלט.
- ווארשא - רוד 6:1

יודיש טעאטער אין פילהארמאניע, נארוואוויטשא 20
דירעקציע: ד. צעלמיסער און א. בעזמאן.

גאסטראלען פון ווארשאווער אפערטע-סטאר-ארטיסטן
היינט, מאנטאג, ד. 13-טען, 9 אויגוסט

פאפולערע פון 50 גר. ביי 1.50 זל.
פארשטעלונג פון אויפ'ן וועג הייז
בויענאס = איירעס

די 7 יודישע יונגעלייט זענען אפגעפיהרט גע-ווארען צום קאמענדאנט וועלכער האט ערקלערט, אז געגען די יודען וועט געפיהרט ווערען אגיאויספיר-שונג ווייל זיי ווערען בעשולדיגט אין שפאנאזש. דערווייל בלייבען זיי זיצען. ווי נאך דער קאמענ-דאנט איז אוועקגעגאנגען איז צום פערטערטער פון קאמענדאנט געקומען דער סערוואנט יא-לאו האראק, און האט ערקלערט, אז ער האט בע-קומען א בעפעהל, אז ער זאל אפפיהרען די ארעסט-טירע יודען מיט אנטעסקארא. די יודישע יונגע-לעך זענען אוועקגעפיהרט געווארען אין מיטען וועג האט האראק געפרעגט זיינע זעלנער: „ווער האט מוז צו דערשיסען די יודען?" אזוי ווי ער האט ארויסגעפירט ד יודאניגע ווערטער האט ער אויסגע-שאצען און איינער פון די ארעסטאנטען איז געפא-לען א טויטער. באלד האט זיך דערפערט א זאפ און אלע איבעריגע אומשולדיגע 6 יודען זענען גע-פאלען טויטע. האראק האט אלע בערויבט און ווי קיינמאל גארנישט ארעסט צו זיך אין דער פארמאציע. ערשט מיט 14 חרשים שפעטער האט דער מיליטערישער פראקאר און יודישע אריינגעפירט גע-אנאנקלאגע געגען דעם גאנצען עסקאדרא. קיינער איז נישט אפילו ארעסטירט ווערען.

דער צוואנצנטן פון די מערער האט זיך ערלויבט אויפן פראצעס צו זאגען: „מ'דארף נישט קוקען אויף די יודישע מאנעס וואס וויינען דא, מיר מוז זען זיך דערמאנען אין די טשעכישע מאנעס, יעדל כצע וויינען צוליב דעם, וואס די דערשאפענע זענען געווען שפאנען, אנדערש האט מען נישט געקענט טון".

מלוכה-פראזידענט אויף אויליב

ווארשא, 12. (טעלעפאניש) געכטען איז דער מלוכה-פרעזידענט פראם. מאַטשיצקי ארויס געפאָהרען אויף אויליב קיין וויסקע, שטענדיג.

געגען שוויים פון פיס

אין אַרטיסטן-קעסע נוצט נאָר דעם שווי 20 יאהר צוואנציגער פראצעס און פלאסטער, ראַדריק אַר-פרייז נור 30 גראַמען, נוצט נישט קיין אנדערע טהנליכע נאָכמאכונגען, וועלכע ביינען קיין נוצן, און שאַרען די פיס אין נוצט נאָר מיט שווי-שטימעל אויף א גוט מיטעל צו וואַנצען און שוואַנצע וואַרעם פרייז 50 גראַם, אויף פלין, „ראַדקאָ" וואַשט אַם שמוץ אין פלעקען פון אלע קאלירע שייך, פרייז 70 גר. א פלעשעץ צו בעקעמן ביים גייטונגען סערוקויער וועלנדיג אַרזש, אלטשטאדט 1 פאָד.רש נאָר מיט מיינ טשע פּעל.

(אונטער די רויטע לאַמטערן)
אין 3 אקטען מיט א פאָלאַג מיט פיר נומערן געוואַנג און טעניז.

מאָרנען פון ווייטז סיביר (סאניע די דינסטאג אַנאַרכיסטקע)

אין פארברייטונג דער לעצטער אַפערטען-שלאַנער, דער בלינדער פּאַיאָן

ס'ווערט פּערקויפּט גאַנצע פּאַרשטעלונגען צו ביליגע פּרייזען, ווי אויך פאַר גרויסע און פּערזאָנלע טיילווייזע ביליגען צו יעדע פּאַרשטעלונג.

מייסטערשאפט פון „א-קלאס אין לאדז

הכה - בוזשא 1:3

א הערליכע זג האט אפגעהאלטען זיך יודישע מאַטשאַפּט איבער „בוזשא", אין פאַביאָניץ אין די חרדישע ספּאָרט-קרויזען האט מען זיך שטאַרק גע-שראַקען פאַר דעם מעשט, ווייל בוזשא איז בעקאנט מיט איהר בריטאָלישן שפילען בעזונדערס אויף איהר אייגענעם באַדען.

דער זג פון „הכה" ווערט נאך געשטאַרקט דערמיט האט ל.ס.ג. וואָס האַלט דעם ערשטען פּלאַץ אויף דער טאַפּעלע האַט געכטען איהר מעשט נישט געוואונען.

ל.מ.ג. - ווידעוון 1:1

די אַרבייטער-מאַנשאַפּט ווערט א געפּעהרליכער געגנער פאַר אלע פּערשקלאַמיגע קלובען.

ארקאז - ל.ס.ג. 0:4

דאָס שפּילען איז אַבסאָלוט נישט געווען אין טערעפּאָנט, אַרקאָז זיג איז אַ פּערדינעטער.

ו.ס.ס. - פ.ס.ס. 1:2

מייסטערשאפט פון „ב-קלאס" (אדו) 1:2

מאָמפּעלדאָר - מאָרנענשטערן 1:4

א יודישער גבור אין לאדז אין לאַז האַט זיך בעזעצט א געוויסער מעג-קלאַנג-קינא-מעאַמער

אימפּרעסאַריאַ Buster Keaton

איז וויי בעסטער סלאַנג-ווינגענדער קרעאַציע אלס טויזענט און איין פאַסירונג, שטענדיג טרויעריגע מעש, וועלכער דערפּעהט אלעמען ביי טרעהרען.

רעזשי: Fred Niblo

אין די אַיב-רינג רעלען: Anita Page, Robert Montgomery

דער זאַל איז ווענטילירט. פּאַפּולערע פּרייזען פון די פּלעצער. אַ אויפן ערשטען סעאַנס זענען די פּרייזען 50 גר. און 1 זל.

„נייער פארקסלאג“

ארום דער גענעראל-דעבאטע אויפ'ן קאנגרעס

ווי לאנג וועט אנהאלטען דער איצטיגער קריזיס?

(בריי פון באזעצער)

פון מארטיס מייער.

דער דאָס געזונטסע און בעסטע אויסזעהאלטען אַ ריכטיגע פּראָפּאָגאַנדע. דער אַרלאַזאַראַף האָט אַן וויינין רעדע, דאָס ער האָט געהאַלטען פאַר דער וויינין אַנגענומען דערזיף, און מען מוז זיך רעכענען מיט דעם פאַקט, דאָס זינט די באַלפּער דעקלאַראַציע און געגעבען געוואָרען זענען ענטשטאַנדען נייע צושטעלען און פּערהעלטישען אויף וועלכע מען האָט זיך נישט ערלויבטע. גאַנץ אַנדערש און דעמאָלט געווען דאָס פּראָבלעם פון אינדיען, גאַנץ אַנדערש דאָס פּראָבלעם פון עגיפּטען, גאַנץ אַנדערש דאָס פּראָבלעם פון דעם ערוואַכענען מורח. אַט דערפאַר מוז מען זיך אונטער די איצטיגע קאָנצענטרירען אויף דער העלטישע אַממייסטענס קאָנצענטרירען אויף דער אויפבויהאָנג אַרבייט, און זוכען פּאַליטיש זיך צו פאַסען צו די פּערהעלטישען.

זעהר באַקאַנטע ריכטישע און געווען אַרלאַזאַר-ראַף ווען ער האָט אַלילטריט אויסשפּיקטע שטאַנד פונקט: אויטשיקן זאַגט: דאָס קאַלאָניען מיניסטער-יומ און געגען אונז, די פאַלעסטינער אַדמיניסטראַציע יע און אַנטוויקעלען און געגען אונז, דאָס ענג-לישע פּאַק און נישט שטאַרק סימפּאַטיש און דאָך זענען מיר מעכטיג און מיר דאַרפען זיך מיט קיין זאַך נישט רעכענען...

ס'איז אויך בעת אַרלאַזאַראַף האָט גערעדט פאַרזעקומען פיל קאַצעריש מיט שטאַרק אונטער-ברעכונג. דער פּרעזידענט מאַצקין האָט זאָגט און אַרלאַזאַראַף האָט גערעדט פאַרזעקומען און אַנגענומען, און אַרלאַזאַראַף רעדט זעהר פאַרלאַז-געטראַכטע און מען דאַרף נישט רעדען זאַך ווייניג אונטער-ברעכען. אַממייסטענס זענען די אַנטוויקעלען ברעכונגען געווען, ווען אַרלאַזאַראַף האָט קריטיקירט די רעוויזיאָניסטען פאַר טרעטען די דיספּליין ווי האָבען פּערהעלטישען די אַספּט הנבחרים (אויס-רופּען - פּאָלי). זיי האָבען בעסטאַשעס צו פּער-לאָזען די צייליטישע אַרגאַניזאַציע, דעם יודישען שטאַט און ווערען...

מיט סוף האָט ער געזאָגט, און אַרץ ישראל וועט פּערטיידיגט ווערען פון די וואָס בויען איהר, און אַרבייטען אין איהר און נישט פון די וואָס שפּילען זיך אין מיליטערישע אַרגאַניזאַציעס. דער אַרלאַזאַראַף איז שטאַרק פּאַליטיש געוואָרען נאָך די רעוויזיאָניסטען האָבען געטומעלט. דער האַנטקע האָט געהאַלטען אַ רעפּראַזאַנטאַטיוו, די לייטשונגען און אויפגאַבען פון קרן היסוד. ער האָט אַנגעוועזען, און אין 1930 איז שוין דער קרן היסוד, דער הויפט פּאַנד פון דער אויפבויה אַרבייט צוריקגעגאַנגען, אָבער נאָך ערגער איז עס געוואָרען און דעם יאָר 1931. ער האָט מורא, דאָס ס'וועלען נאָך זיין צוויי שלעכטע יאָרן אין די זאַמלונגען פון קרן היסוד. מען מוז זוכען נייע וועגען און נייע מיליטערישע וואָס זאָלען פּיהרען צו נייע קוועלען פון הכנסה. הלוחות אויף קרעצע טער מינען וועלען נישט העלפען אין דער לאַגע, מען

די „נייע צייליכער צייטונג“, אַ לייטשער אַרגאַן וואָס בעציהט זיך אַרבייטען צום באַצען ציוניזם און צום קאַנגרעס שרייבט: „אין דער פּל אין אַרואַסגעקומען פון דער גרויסער פּאַלי-טישער רעדע, וואָס דער פּאַלעסטינער אַרבייטער פּיהרער אַרלאַזאַראַף און פון דער האַלבער אַנקלאַגע אין האַלבער דרשה פון דעם אַממייסטענס ראַ-ביבער, וויין. דער ערשטער (אַרלאַזאַראַף) האָט גע-רעדט שטאַטסמאַנאַשאַפּטליך, קלוג, און טעמפּע-ראַמענטפּול, און האָט זיך ערקלערט געגען אַנ-געמען אַ פּוסטע פּאַליטיקעליי אין דעם ציוניזם, און פאַר אַנטווערטישען די ציוניסטישע פּריינדליכע שטרעמונג איבערהאַלב פון דער ענגלישער רעגירונג און פון ענגלישען פּאַקל. ווערענער וויין האָט גע-מאַכט דעם העפּטיגסטען אַנגריף געגען דער אַר-בייטער רעגירונג.

ווי ס'איז צו זעהן ווערט פון אַ אַרבייטעווען צושויכער אַרלאַזאַראַף'ס רעדע בעצייכענט אַלס, שטאַ-אַטס-מאַנאַשאַפּטליך און קלוג, און ווייניג רעדע אַלס אַ „האַלבער דרשה“ און „אַ אַנגריף.“ אַ ענגליש יודיש מירעל האָט נאָך דער ווייניג רעדע געזאָגט: ס'איז געווען אַ זעהר אַנגע-נוגער טיגע רעדע פון דער ווייניג. אָבער דאָס איז נאָך נישט אַלעס. די וואָס קענען ענגליש קענען זעהן, און ס'איז אויך פאַרהאַן אַ ווערטער שפּיל, ווייל דער נאָמען „ווייניג“ קען אויך בעדייטען פאַרנוגער. די איבערזעצונג וואָס זאל איבערזעצן דעם ווערטער שפּיל איז: „ס'איז געווען אַ זעהר אַנגע-נוגער טיגע רעדע פון דער פאַרנוגער.“ און דאָס איז אַ ריכטיגע בעצייכענונג.

ווען עס וואָלט עקזיסטירט אין פאַרלאַמענטען די פּרייטיש צו האַלטען אַזעלכע רעדעס וואָלט דער שלום פון דער וועלט קיין הויז צייט נישט געווען-ערט. נאָך אַיך ווערענאָהל אויך, און ווען דער ווייניג וואָלט געווען געהאַלטען וויין רעדע אויף אַ פּראָ-טעסט דעמאָנסטראַציע וואָלט זי געהאַט אַ זיין אָבער אויף דעם קאַנגרעס, וואָס איז אַ נאַציאָנאַלער פאַרלאַמענט מוז מען רעדען וועניגסטענס מיט מעהר טאַקט, אויב מען וויל אַנהאַלטען בעצייכענונג מיט דער רעגירונג, און אויב מען וויל קומען מיט איהר צו אַנאַיימפּערשטענדען.

דאָס מיינט בשום אופן נישט, און מען האָט נישט געטאַקט קריטיקירען די רעגירונג און דעם ווייניג פון דער וועלט קיין הויז צייט נישט געווען-ערט. נאָך אַיך ווערענאָהל אויך, און ווען דער ווייניג וואָלט געווען געהאַלטען וויין רעדע אויף אַ פּראָ-טעסט דעמאָנסטראַציע וואָלט זי געהאַט אַ זיין אָבער אויף דעם קאַנגרעס, וואָס איז אַ נאַציאָנאַלער פאַרלאַמענט מוז מען רעדען וועניגסטענס מיט מעהר טאַקט, אויב מען וויל אַנהאַלטען בעצייכענונג מיט דער רעגירונג, און אויב מען וויל קומען מיט איהר צו אַנאַיימפּערשטענדען.

וועגן ד״שלאַנדס פּעראַנטוואַרליכקײט אַפּענער בריי פון אויסטען מעימבערלען

לאַנדאָן, 12. (ספּ. טעל.) די ענגלישע בלע-טער פּערזענליכען אַנאַפענעם בריי פון אויסטען מעימבערלען, וועלכער זאָגט זיך קאַטעגאָריש אַ-רויס דערפאַר, און פון דייטשלאַנד זאל געפּאַדערט ווערען פּאַליטישע קאָנצעסיעס. אַרויסרופּענדיג די פּאַליטישע בעדייטונג פון דעם איצטיגען קריזיס, שטעלט מעימבערלען ס'סט-אָן דער מאַגעל אין צוהאַל און אַרויסרופּען געוואָרען פון דער פּאַליטישער נישט-זיכערקייט, פונקט ווי פון דער עקאָנאָמישער, פאַר דער פּאַלי-טישער נישט-זיכערקייט - שטעלט מעימבערלען פּעס - טעגלעך אַנאַפּענעם די הויפט-פּעראַנטוואַר-ליכקייט.

ווען עס וואָלט עקזיסטירט אין פאַרלאַמענטען די פּרייטיש צו האַלטען אַזעלכע רעדעס וואָלט דער שלום פון דער וועלט קיין הויז צייט נישט געווען-ערט. נאָך אַיך ווערענאָהל אויך, און ווען דער ווייניג וואָלט געווען געהאַלטען וויין רעדע אויף אַ פּראָ-טעסט דעמאָנסטראַציע וואָלט זי געהאַט אַ זיין אָבער אויף דעם קאַנגרעס, וואָס איז אַ נאַציאָנאַלער פאַרלאַמענט מוז מען רעדען וועניגסטענס מיט מעהר טאַקט, אויב מען וויל אַנהאַלטען בעצייכענונג מיט דער רעגירונג, און אויב מען וויל קומען מיט איהר צו אַנאַיימפּערשטענדען.

דאָס מיינט בשום אופן נישט, און מען האָט נישט געטאַקט קריטיקירען די רעגירונג און דעם ווייניג פון דער וועלט קיין הויז צייט נישט געווען-ערט. נאָך אַיך ווערענאָהל אויך, און ווען דער ווייניג וואָלט געווען געהאַלטען וויין רעדע אויף אַ פּראָ-טעסט דעמאָנסטראַציע וואָלט זי געהאַט אַ זיין אָבער אויף דעם קאַנגרעס, וואָס איז אַ נאַציאָנאַלער פאַרלאַמענט מוז מען רעדען וועניגסטענס מיט מעהר טאַקט, אויב מען וויל אַנהאַלטען בעצייכענונג מיט דער רעגירונג, און אויב מען וויל קומען מיט איהר צו אַנאַיימפּערשטענדען.

דאָס מיינט בשום אופן נישט, און מען האָט נישט געטאַקט קריטיקירען די רעגירונג און דעם ווייניג פון דער וועלט קיין הויז צייט נישט געווען-ערט. נאָך אַיך ווערענאָהל אויך, און ווען דער ווייניג וואָלט געווען געהאַלטען וויין רעדע אויף אַ פּראָ-טעסט דעמאָנסטראַציע וואָלט זי געהאַט אַ זיין אָבער אויף דעם קאַנגרעס, וואָס איז אַ נאַציאָנאַלער פאַרלאַמענט מוז מען רעדען וועניגסטענס מיט מעהר טאַקט, אויב מען וויל אַנהאַלטען בעצייכענונג מיט דער רעגירונג, און אויב מען וויל קומען מיט איהר צו אַנאַיימפּערשטענדען.

דאָס מיינט בשום אופן נישט, און מען האָט נישט געטאַקט קריטיקירען די רעגירונג און דעם ווייניג פון דער וועלט קיין הויז צייט נישט געווען-ערט. נאָך אַיך ווערענאָהל אויך, און ווען דער ווייניג וואָלט געווען געהאַלטען וויין רעדע אויף אַ פּראָ-טעסט דעמאָנסטראַציע וואָלט זי געהאַט אַ זיין אָבער אויף דעם קאַנגרעס, וואָס איז אַ נאַציאָנאַלער פאַרלאַמענט מוז מען רעדען וועניגסטענס מיט מעהר טאַקט, אויב מען וויל אַנהאַלטען בעצייכענונג מיט דער רעגירונג, און אויב מען וויל קומען מיט איהר צו אַנאַיימפּערשטענדען.

דאָס מיינט בשום אופן נישט, און מען האָט נישט געטאַקט קריטיקירען די רעגירונג און דעם ווייניג פון דער וועלט קיין הויז צייט נישט געווען-ערט. נאָך אַיך ווערענאָהל אויך, און ווען דער ווייניג וואָלט געווען געהאַלטען וויין רעדע אויף אַ פּראָ-טעסט דעמאָנסטראַציע וואָלט זי געהאַט אַ זיין אָבער אויף דעם קאַנגרעס, וואָס איז אַ נאַציאָנאַלער פאַרלאַמענט מוז מען רעדען וועניגסטענס מיט מעהר טאַקט, אויב מען וויל אַנהאַלטען בעצייכענונג מיט דער רעגירונג, און אויב מען וויל קומען מיט איהר צו אַנאַיימפּערשטענדען.

דער פּאַרד האָט און אַנאַימפּערשטענער-קלערט, און דער עקאָנאָמישער קריזיס וואָס הערשט איצט אויף דער גאַנצער וועלט, וועט איינזען פּערשווינדען און עס וועלען באַלד צוריק אַנקומען נומע צייטען, אַנעעהליכע ערקלעהרונג האָט גע-מאַכט אויך איינער פון הויכערס מיניסטערען. אַ-דערע געשעפטליכע אָפּער, און עקספּערטען איבער עקאָנאָמישע פּראָגען, זענען גאַרנישט אַזוי אָפּטי-מיטיש, ווי האַלטען, און עס זענען דערוויייל נאָך נישט, קיינע סמנים, און דער קריזיס זאל באַלד פּערשווינדען, עס געפינען זיך זאָגער אויב פּעס-מיסטען, וואָס זאָגען פּאַרואַיט, און דער קריזיס וועט פּלייכט זיך נאָך מעהר פּערשטאַרקען און וועט אַנהאַלטען מעהר ווי אַ פּאַר יאָר.

ווער איז אַלז, גערעכט? דער פּערוואַיסטער סטרייטער סאַציאַליסט אַטאַ באַזע, וועל-כער איז אַ געהערטער עקאָנאָמיסט, האָט נישט זאָגט צוריק אַנגענומען אויף דעם. און אין דער פּראָפּאָגאַנדישע האַבען אַלע עקאָנאָמישע קריזיסן געווענדיג געווענדיג פון איינע ביי זעקס יאָר. די געשיידענע קריזיסען וואָס זענען פאַרצייכען אין אַממייסטען און אין אייראָפּע אין דעם פּעריאָד פּון יאָר 1873 ביז יאָר 1895, האָבען אַנגע-האַלטען פון 4 ביז 6 יאָר. די קריזיסען אַבער וואָס זענען פאַרצייכען אין דעם פּעריאָד פון 1895 ביז יאָר 1920, האָבען געווענדיג נאָך פּאַר איינע צו צוויי יאָר.

די צופּאָהר נג פון דער פּעראַנענהייט צייגט אז די אינדוסטריעלע קריזיסען זענען פּעננער ווען זיי קומען זיך צוזאַמען מיט אַנאַר קריזיסען, ד.ה. ווען נישט נאָר די אינדוסטרי, נאָר אויך די לאַנד-ווירטשאַפּט לעבט איבער אַ קריזיס. אויב איז דאָס געווען אין די יאָרען פון 1873 ביז 1895, אויך זענען די קריזיסען פּעננער ווען די פּראָדוקציע פון נאָר פּאַלעסטינע ווען זיי שטייגט זעהר לאַנגזאַם. די בייזע ערפאַהרונגען גיבען דעריבער אַ גרויס-צו דענקען, און דער איצטיגער קריזיס וועט אַ-האַלטען פּעננער ווי דער קריזיס צ.ב. פון 1907 אין די פּאַרואַיטע שטאַטען.

עס איז אָבער דאָ אַ האַפּטונג, און זעהר לאַנג וועט דער קריזיס נישט דויערען. די אַמאַלי-גע קריזיסען פון די 40 50. און 60 יאָרען פון פאַר גען יאָרהונדערט זענען פּערשוואַנדען אין דעם מאַמענט, ווען מען האָט אַנגעהויבען צו בו-יען נייע באַהענדלען אין אייראָפּע און אין אַממייסטען די באַה-בויאונג האָט געפּאַכט צו אַנאַימפּערשטענער-אין פיל אינדוסטריען, וועלכע האָבען אויסגע-בויט די פּראָדוקציע-מיטלען און די ט אינספּאַקט מיטלען. יעדער אינדוסטריעלער-קריזיס פון יעדע יאָרען איז בעדייטיג געוואָרען גלייך נאָכדעם ווי די אינדוסטריע האָט אויסגעלעבט צוליב דעם, וואָס מען האָט אַנגעפאַנגען בויען נייע באַהענדלען אין די אַכציגער יאָרען איז דער קריזיס בעדייטיג געוואָרען דורך דעם, וואָס מען האָט אַנגעפאַנגען טעכטיש איבערצובויען די אייזען און שטאַל אינדוסטריע.

דער קריזיס פון די יאָרען 1890 - 1895 איז פּערשוואַנדען אַ דאַנק דער ענטוויקלונג פון דער פּאַרצייטישע-אינדוסטריע. אַלע עקאָנאָמישע קריזיסען האָט מען אַלז, שטענדיג בייגעקומען דורך דעם, וואָס מען פּלעגט אַנהויבען בענוצען זיך מיט נייע פּראָבונגען פון דער טעכטישער ענטוויקלונג. עס איז אינספּעקטענע געוואָרען, און אַ מאַשין לעבט אין דורכשניט נישט מעהר, ווי 10 יאָר. די מאַשינען, וועלכע מען האָט אַריינגעשטעלט אין די פּאַרצייטען אין די נומע יאָרען וועלען נאָך דעם, ווי זיי וועלען אַפּאַרטיי-טען 10 יאָר מוזען פּערבויען ווערען אויף נייע, ווייל זיי וועלען שוין מעהר נישט טויגען. און אזוי נעמט ווי מען וועט אַנפאַנגען בענייען די מאַשינען וועט זיך אַנפאַנגען אַ נייע אויספּענען אין די אינדוסטריען.

פאַרוואָס איז אַמעריקאַ געוואָרן אזוי גוט

אַמעריקאַ האָט מורא פאַר רוסלאַנד. - ווירטשאַפּטליכע לאַגע אין אייראָפּע מוז געדאַ-טעוועט ווערען. - מאַראַטאָריס, קרעדיטען און ענטוואַפּונג אונטער-האַנדלונגען

פּערהאַן נאָך איין זעהר וויכטיגער מאַמענט, ווי מען שמועסט גרייט דער אַמעריקאַנער פּרעזידענט הויכער שוין ווייט אַ לענגע צייט צו אַ זענען-רעדען ווירטשאַפּטליכען קאַמף מיט סאָוועט-רוס-לאַנד. אַמעריקאַ איז שטאַרק פּעראַנערהייט נישט נאָך מיט דער ענטוויקלונג פון קאַמיוניזם אין אַזען אַייראָפּע. נאָך אויך מיט די גראַדירענע סאָוועט-רוס-ווירטשאַפּטליכע פּלענער. אַמעריקאַ דער צענטער פון פינאַנציעלען און ווירטשאַפּטליכען לעבען וואָלט צוליב דעם געקענט זעהר שטאַרק ליידען.

מאַמענט פון סימפּאַטיע, האַנדעלט זיך אָבער דאָ וועגען גאַר עפּיס אַנדערש. ס'האַנדעלט זיך אין דעם פּאַל וועגען דאַטע-ווען דעם גרויסען ווירטשאַפּטליכען וואַרשטאַט פון דער וועלט. אין די היינטיגע ווירטשאַפּטליכע טעאָריעס איז אַ פּאַקט און די ווירטשאַפּטליכע וועלט פּע-טעהט פון איין גאַנצעס און דאָס בעשעדיגען אָדער אָפּשטעלען איין רעדעלע פון דער דאָר-גער אַרגאַניזאַציע, וואָלט געברענגט מיט זיך אַ קאַטאַסטראָפּע פאַר'ן גאַנצען ווירטשאַפּטליכען צו-זאַמענשטעל.

די אויבערפּעלעכליכע אַבסערוואַציע פון די אונ-טער-האַנדלונגען וואָס ווערען די לעצטע וואָכען גע-פּיהרט אין אייראָפּע און אַמעריקאַ וועגען מאַ-ראַטאָריס פון דייטשלאַנד און וועגען אַרגאַניזירען הילף פאַר דער דייטשער מלוכה, וואָלט געקענט געבען דעם איינדרוק, און ס'האַנדעלט זיך נאָך וועגען געבען הילף דייטשלאַנד. מען וואָלט געקענט מיינען, און די דאָזיגע הילף ווערט געגעבען דייטש-לאַנד נישט דערפאַר ווייל מ'האַט צו איהר סימפּאַטיע נאָך אויך דערפאַר, ווייל זיי האָבען געפּעטען און געפּיהרט אַזאַ מין פּאַליטיק.

דער דאָזיגער איינדרוק וואָלט געווען אַ נישט-ריכטיגער, אויב אפילו אין דער הילפּט-אַקציע פאַר דייטשלאַנד האָט געשפּילט אַ געוויסע ראל דער

מ'קען אויך נישט האַלטען, און ס'איז איינפאַ-צען און בעדייטונג דער אַממייסטען וואָס הער אַמעריקאַנער אויסער-מיניסטער פאַר אַנאַפּענעם האָט אַנאַימפּערשטענער אַדאַרצופּיהרען פאַרשוונגען אין די אייראָפּעאישע הויפטשטעט, דער זיך צו אַרענטירען, ווי ס'וועהען אויס די שטימונגען, אויפ'ן סמך פון סימפּאַטיע בעדייט וועט צוגעגרייט ווערען דער-טויד ס'איז פאַר צוגרייטען די אינטערנאַציאָנאַלע ענט-וואַפּונג-קאַמפּערינען, וועלכע וועט פאַרקומען אין פעברואַר 1932.

שעמעבערלען רעכענט אויס: די הילפּט-טעויע-גונג די דעמאָנסטראַציעס פון טאַהלהעלם, און די שטרעבונג צו אַ צאַל-אויגע, וועלכע האָבען אַלס פּאַקטארען אונטערגעבראַכען דעם גלויבען אין דעם גוטען ווערען פון דייטשלאַנד.

שעמעבערלען טעלט פּעס, און מ'דאַרף פאַ-רדען פון דייטשלאַנד, זי זאל אויפּהעלען צו זאַכען שטרעבונגען אויפ'ן דעג פון יעדע וועלכע "הערען צו שלום, און און אַנגעהעמנדיג די הילף, וואָס זעהט איהר געגעבען, זאל זי האַמעווען די פּראָ-אַקציערען וואָס זענען אין איהר גופּא טעטיג.

אין די פּעראַיניגע שטאַטען אויסגעשפּעלט אַ סך נייע מאַשינען, דאָס איינזען איז געשעהן אין דייטשלאַנד אין די יאָרען פון 1924 ביז 1928. דער די מאַשינען, וועלכע מען האָט אַריינגעשטעלט אין די נומע יאָרען וועלען אַנפּענעט ווערען און ספּן שטאַט זיי מוזען פּערבויען מיט נייע, וועט זיך אַנפּענען אַ נייע אויספּענען אין דער מאַ-שינע-הויכענדיג און במילא שוין אַנאַפּענענדיגע אינדוסטריעלע אויספּענען. דאָס וועט זיך וועהר-שיינען אַנפּענען אין די פּעראַיניגע שטאַטען אין יאָר 1932 און אין דייטשלאַנד אַרום 1934.

מאנאט 13 כה תמוז תרצ"א

א רויב-מארד הינטער לאדז

א רייכער סוחר אויף א זומער-וואוינונג איז געפאלען א קרבי פון באנדיטען. - א פאליציי-אבלאווא איז דער גביה פון זשאנוו. - דער שפור-הונט זוכט די פערברעכער

געטונען שטער-וואונדען אי ורקען. אויך די הענד זענען ביי איהם מורדעדיג צו קאליעטשעט, און דאס בעווייזט אז ער האט זיך גע- מוזט אפערען מיט די באנדיטען. אין זיין אנצוג האט מען נישט געפונען נישט דעם פארטפעל און נישט דעם זיגער, אזוי ווי דער פערוואנדערטער איז בעוואוסטלאז און ס'איז נישטא קיין האפנונג איהם צו דער- האלטען זיי, לעבען, איז נישטא קיין מעגליכקייט צו קריגען ביי איהם וואס'ער נישט איז אינפאר- מאציעס.

פאליציי פיהרט דורך אַזאַבלאווע און דער גאַנצער סביבה.

בארוינס פרוואנט-אויסא האט תיכף איבער- פיהרט דעם בעוואוסטלאזען פערוואנדערטען, וועל- כער געפינט זיך אין א גוסטריגע נעשטאנד אין דער לעטשניצע, אויטאס- אין לאדז. אויפן ארט פון מארד איז באלד אַנגעקומען פאליציי מיט א שפיר-הונד.

לויט ווי זי ערשטע אויספארשונג האט צוויי- געוויזען האט בארוינס געהאט ביי זיך א גרעסערע סומע געלט, מחמת ער האט היינט געזאגט מאכען גרעסערע אויסצאהלונגען.

(2) נעכטען האט דער זעכטער פון די זעלדער געפונען אין וואלד אויפן שטח פון ריד- זיקי, הינטער זשגוב, עפעס א מאנספער-שוין, וואס איז געלעגען אין א קאלושע בלוט.

דער שווער פערוואנדערטער האט ארויסגעוויזען שוואכע סמנים פון לעבען. דער זעכטער האט דערקענט אין דעם פער- וואונדערטען א רייכען לאדזער סוחר, וועלכער פער- ברענגט אין ריזיקי אויף זומער-וואוינונג א גע- וויסען לעצן בארוינס.

בארוינס - קאטאסטראפע

אויף דער ליניע האדאלעוו - כאיני זענען דריי לאסט-וואגאנען ארונטער פון די שינעס

אין משך פון עטליכע שעה איז די ליניע פער- ריכט געווארען. קיין איבעררייס אין דער פאזאשיר-בעוויזונג איז נישט געווען, מחמת די צוגען זענען געפיהרט געווארען מיט ארוימיגע וועגען, מיט שכות'דיגע ליניען.

צייטענס אפגעשטעלט געווארען, און א נאך דער וואכזאמקייט פון דער דינערשאפט, איז נישט גע- ווען קיין קרבנות אין מענשען. בלויז צוויי טראמ-קארטקארטען זענען לייכט פערוואנדעט געווארען.

(א) נעכטען 5 א זייער בייטאג האט אין א לאסט-וואגאן אויף דער ליניע קארלעוו - כאיני געפלאצט אן'אקס. דאס האט געבראכט דערצו, אז דריי וואגא- נען הינטער איהם זענען ארונטער פון די שינעס, א דאנק דעם, וואס דער גאנצער צוג איז בע- זענען געווארען.

אויסער-געוועהנליכער ערפאלג פון דער ווארשאווער אפערטע אין „פילהארמאניע“

א גרויסע פראינטערסירונג האבען ביים הי- גען טעאטער-זאלס ארויסגעווארען די באטראלען פון די ווארשאווער אפערטען סטארען מיט זייער סינגעליאנעלע פיעסע, אויפן וועג קיין ביזנעס- אירעס, וועלכע ווערט געשפילט היינט אָווערד צו פאפולערע פרויען.

דער רינג-קאמפ-טורניר אין ציריך

דער נעכטיגער אָווערד אין ציריך האט ווי- דער צוגעצויגען א זעהר גרויסען פולם. די קאמ- פען הויבען שוין אן צו ווערען אינטערעסאנט, ווייל דאס פובליקום האט שוין בעוויזען זיך צו בעקענען מיט די קאמפען און האט שוין איהרע סימפאטיעס און אנטפארטען. אין דער ארשטער פאר האבען נעכטען גע- קעמפט דער יודישער גבור פאשאוו מיט דעם ביי- טאלען און נישט צוצוגעגען דייטשען לופפא, הגב פאשאוו האט געוויזען א פיל שטערקען קאמף, האט ער דאך געמיינט רעמיזירען מיט זיינע גענער- צייב זיין ברוטאליטעט.

וויינרא, וועלכער האט אמאל געהאט די סימ- פאס ע פו לאדז פערלייט זי מסדר, נעכטען האט ער געקעמפט מיט דעם אונגעווער בעשיקען און טעכניש אויסגעשולטען - שטייגע, דער קאמף האט נישט געענדיגט קיין רעזולטאט. שטיבאר האט מיט זיין אונגעווערער קראפט צוגעדריקט צום דיוואן אין דער 15 מינוט דעם דעם-ענדיגער קרומיק. שטערבנסקי האט אין דער צווייטער מינוט בעוויזט דע קאסן און סינעצקי האט מיט זיין איי- גענעם „נעלסאן“ אין דער 12-טער מינוט בעוויזט שוואקארין. היינט קעמפען: שטערבנסקי-לופפא, שאיבאר - פאשאוו, פינעצקי - וויינרא, שטייגע לאל- קאס און סאן-מארס-קרוימן.

שפענדע ראדי-פראגראם

ה' ברשקמא האט געשענדיגט פון די לאקא- טארען אין לעטשנישט בע 16 51. פאר דער מא- מיליע פון פרמאדעטע בראוו זענדער 92. מאנאט ד 13 יולי 12,00 צייט-סינאל: 1,15 גראמאפאן-מוזיק: 4,45 גראמאפאן-מוזיק: 4,50 קאמפניק טען 5אר שימער אין מיטען: 5,10 לעקציע פראנצויזיש: 5,35 גראמאפאן-מוזיק: 6,00 סארלעוונג: 7,00 לייכטע מוזיק: 7,40 גראמאפאן-מוזיק: 7,35 קאמפניקטען פון לאדזער האנדעלס-יאמאר: 8,00 מעטעאראלי- גע קאמפניקטען: 8,15 ארא-ע-עסע: 8,30 גע- שריקען וועגען רעדע: 10,15 אפערע: 22,35 מעלעטען: 22,45 קאמפניקטען: 12,00 לייכטע און טאקס-מוזיק.

א וועה-געשריי פון דער באל-טער „תלמוד-תורה“ (אויפרוה)

די פערוואלטונג פון „תלמוד-תורה“ ווענדעט זיך צו אייך לאדזער יודען מיט א הייסער בקשה אין גאנצע פון 300 ארימע קינדער און ע"ת, אזוי ווי בעוואוסט צווייטער ש"ז אין באלוט א ת"ת העכער 30 יאהר אין לעצטענס געפינט זיך די ת"ת איז זעהר א קריטישע לאגע, עס האלט אז די ת"ת זאל הלילה פערמאכט ווערען ווייל מיר האבען נישט קיין מיטלען, די מעמדים בעקומען נישט אויסגעצאהלט אויך די לעהרער פון לימדי חול קומט בעלט, און מיר פ-ענען זיך, וואס טוט מען פארערן מיר אייך אויף לאדזער יודען קומט אקט- גען אונזער ביטע און שפענדעס וויפיל איינער קען ווייל אין געגענטליך שטעהט פאר א סכנה אז די ת"ת זאל פערמאכט ווערען און די קינדער וועלען צושיקט ווערען אין פארושענע-שולען. בעטען מיר אייך, לאדזער יודען, אזוי ווי מיר שיקען ארויס בענטשען צו זאמלען געלט פאר די ת"ת זיי אקענען צוקומען און זיי אויסנעהמען סכס פנים יפות. ברנשי רגוז די פערוואלטונג פון תלמוד תורה אלעקסאנדראווסקא 18.

פיישרליכע אהדתים צום יובל פון דער ווילנער טרופע

מאנאט דעם 20 יולי קומט פאר אין די זא- לצו פון סאט-ראס א פיישרליכע אקאדעמיע לכבוד דעם 15 יעהריגען יובל פון דער ווילנער טרופע, וועלכע גאטראלירט איצט אין לאדז. די אקאדעמיע וועט מיט איהר אימפאזאנטקייט ווערען א דעמאנסטראציע פאר'ן יודישען טעאטער בכלל און פאר דער פערדינסטפולער ווילנער טרו- פע בפרט, דער אריינגאנג איז נאך לויט איינלאדינג- גען, וועלכע ווערען ארויסגעגעבען אין קאנצעלאר- יע פון דער ווילנער טרופע (שטאטיש טעאטער)

מאכען א ריטשאלט פון אומזאץ-שטייער

(2) לויט ווי מען אינפארמירט אונס פון האג- דעלס-אינדוסטריע-קאמער האט דער פערבאנד פון די קאמערן בענייט די בעמיהינגען אין פילאנא-מיי- ניסטעריום וועגען מאכען ריטשאלטען אויף דעם הכנסה-שטייער פאר קלענערע אונטערנעהמען מיט דער סומע פון 5 טויזענד ביז פופציג טויזענד זל. יאהר-אימזאץ. פאר א יסוד וואלט געדארפט נענומען ווערען די סומע פון אומזאץ אין 1927.

אורלינעו איז דער פאליציי

(2) געטען איז צוריקגעקומען פון זיין סינג- וואקעדיגע זארגלייב דער לייטער פון אויספארשונגס- אַמט, אויבערקאמיסאר סטאניסלאוו ווייער, וועלכער היינט היינט אן צו אמטירען. היינט היינט אן זיין סינג-וואקעדיגען אורלייב דער פערטשטער זייער, לייטער פון דער ריטער- ציריבאר, וועלכען מ'קא.

אנגעהויבען דער תביאה-שנים איז דער לאדזער וואיסוודזשטווע

(2) מיט צוויי טעג צוריק האט זיך אן נאך רייה פונקטען פון דער לאדזער וואיסוודזשטווע אג- געהויבען דער תבואה-שנים. היי-יאהר האט זיך דער שנים אַנגעהויבען פריהער ווי אלע יאהר, מחמת דער בעוונדערס ווא- רימער היינערהייער זומער, האט געהאט נישט קיין סך רעגענס און די תבואות זענען צייטיג גע- ווארען פריהער ווי אלע יאהר.

הנחה-בילעטע צו די „ווילנער“

לויט א פערשטענדיגונג מיט דער לייטונג פון דער „ווילנער טרופע“ איז דער יוד „קולטור אמט“ פון די פראג, פערראינען אין לאדז צוגערעכטען ארויסצוגעבען די פערראינען פאר זייערע מיטגלי- דער, בילעטען אויף אלע פארשטעלונגען, אַנזויבע- די פון מיטוואך ד. 15-טען ד. ה. מיט בערייטע- דינגע הנחה.

די בילעטען קענען די מיטגלידער שוין בעק- מען אין לאקאל פון די פראג, פערראינען, אורג- דאווא. 9

מאנאט 13 כה תמוז תרצ"א

צוגאב-פאנאר-קאמיסיע

היינט דעם 18 און מארגען דעם 14 יולי, וועט פון 8 פיהר אין לאקאל אויף 51 קאמפניקטע- שטי 21 אמטירען א צוגאב-פאנאר-קאמיסיע פאר פאנאר-קאמיסיע, וואס וואוינען אויפן שטח פון 2, 3, 5, 8, 9 אין 11 פאליציי-קאמיסאריאטען יאהרגאנג 1909 און עטערע, וועלכע האבען זיך ביז איצט נישט געשטעלט פאר א קאמיסיע און האבען נישט רעגולירט זייער בעזעהונג צום מיליטער-דינסט.

אניאמגליסליכער פאר אויסגעלייטשט זיך צוליב א קארש, און צובראכען זיך א האנד

(א) די 68 יאהריגע רחל-בארגשטיין, וועלכע וואוינט אויף פאדושעטשנא 15, איז געגאנגען אויף העלפארסקא 5 איהר האט זיך נישט געחלומ'ט אז דאס אומ- גליק ליערט אויף איהר... אזוי ווי זי איז געגאנגען אויפן הויף, האט זי זיך אויסגעלייטשט צוליב א קארש אויף דער ערד, אין איז אזוי אומגליקליך אומגעפאלען, אז זי האט זיך צובראכען די רעכטע האנד, אין שרעקליך צוקלאפט דעם קאפ. פאנאר-קאמיסיע האט די צו-שערייגטע אלטיטעטען אין א זעהר שווערען צושטאנד אפגעפיהרט אין שפיטאל.

הערדענטאט פון א לאדזער מידעל

(א) דאס לאדזער מידעל, די 27 יאהריגע מאריע אנטשאק האט אין דאך ריכטליכע שטי- ראדער קרייז געהאט די בעלענענהייט צו דערוויי- זען, אז זי איז א עלדיש מידעל. זייענדיג ביי דער ווארט, האט זי בעמערקט זי צוויי פליערי-קינדער טרינקען זיך האט זי נישט לאנג געטראכט, אריינגעווארפען זיך אין וואסער, און ארויסגעטאנענע זיי.

אפטייען היינטיגע נאכט-דיזשורען

(א) היינט ציינאכט דיזשורען: 8. יאנקי-עלעווישט אלטער מארק 9, 6. גליבאווסקי גארטן- ווישט 6, 6. האמבורג גלובע 50, 5. פאולאווסקי פיעטריקאווער 307, א. פיאטראווסקי פאמאריסקא 9 5. ספעקעל לימאנאווסקיענא 37.

גרויסע אנטי-היטלערישע דעמאנסטראציע אין פאביאניץ

(א) היינט איז 5 אַרגעקומען פון 9 א זייער אינדערפריה ביז 12 א גרויסע דעמאנסטראציע פון פאביאניצער לעגיאניסטען, אינוואלידען, רעזערו- אַפּיריערען, מיטן אנטיל פון אלע צעכען און סתם פולם, וואס האט געזעהלט אַנער 5 טויזענער מאן. מען האט געטראגען פערשידענע טראנספאר- ראטען מיט אויסשריפטען, ווי א שטייגע: „מיר וועלן נישט פאלגען א שפאן פון אונזער ערד“ א. א. די דעמאנסטראציע האט געטראגען א בוש'ן אַנטי-היטלערישען כוואקטער, אויפן פלאץ דאמבראווסקי זענען געהאלטען געווארען רעדעס פון וויצע-שטאט-פרעזידענט, סימ- דעפוטאט טאמטשאק א. א. עס זענען אַנגעקומען געווארען ענטשערעכענ- דע רעזולאציעס.

א ביסעל עונג שבת איז „שניאווע“

האסט איצט א יודען 10,000 זראמעס

דאך, דאס רוב פלעגט ער ארויספארען אויף שבת. עהרבעטען איז ער טאקע ארויסגעפארען אין ווינדיאוו-גורע, פערשליסענדיג די וואוינונג אויף א שאלט. נעכטען האט שאלעקס א שכן, בירענצווייג, וו וועלכער האט געוואוסט די פערעהעלטישען פון שאלעקס. מיט פערוואנדערונג בעמערקט, ווי עפעס א פרעמדער, אומבעקאנטער פערשוין האט בעלאזט זיין שכנס וואוינונג און דערביי האט ער געטראגען א גרויסע רייזע-טעקע. אין דער האנד, בירענצווייג איז דאן צוגעגאנגען און אנגע- קלאפט אין דער טיר, מיט דער כונה זיך צו אי- בערצייגען צו שאלעקס איז אינדערהיים, צי נישט.

(א) אויף פיעטריקאווער 14 האט א לענגערע צייט געפיהרט א יובילער - געשעפט א געוויסער קאסקעל שאלעקס. לעצטענס האט ער דאס געשעפט מחמת דער שלאכטער קאניגקייט ליקוידירט, און זיין אי- בערענעליבען ביסעל סחורה - גאלד און ציהירונג - געהאלטען ביי זיך און דער וואוינונג אויף זא- הוואקס 38. מיט עטליכע וואכען צוריק איז שאלעקס מש- פחה צוריסגעפארען אויף זומער - וואוינונג אין היינטיגע-גורע, און דער נאנאנגונג גופא איז בלויז געבליבען דער אַנטער-האלעקס, וועלכער פלעגט אַפּט אַפּט אַפּט אַפּט צו זיין משפחה אויפן פלאץ פאנאר-קאמיסיע.

דעפ. דר. ראזענבלאט אין פארשטיין וועגען לאדזער סיים-מאנדאט

זייערע רעדעס אויפ'ן האנגרעם-געריכט אין באזעל

באזעל 15 יולי 1931. דער רעדע פון דעם. גרינבוים האט געגעבן ערקלערונג

דעפ. דר. ראזענבלאט

— אין האב געהאט דעם כבוד — האט זיך געהייערן דעם. דר. ראזענבלאט — צו פערטרעטן דאס יודישע לאדז אין אלע פאליטישע פארשטען. זיין די פרייהערדיגע וואהלען זענען מיר גע- געווען צום סיים און סענאט אין א נאצ אנהאלטע- טען-בלאק. זיין די לעצטע וואהלען, ווען דאס האט זיך ארויסגעשטעלט פאר אונגעליק, האב איך מיט געוויקט, אז אין 6 וואהל-קרייזען, דערנאך און אין לאדז, זאלען געשאפען ווערן לאקאלע אפמא- כען מיט די דייטשען. די, מורח-ארגאניזאציע איז נישט געווען פאר דעם אפמאך, די, מורח-ארגאני- זאציע האט זיך בכלל וועגן אינטערעסירט מיט דעם לאדזער מאנדאט. נאכמעהר: איך קען זיך זע- לען געווייזן, אז דער פרעזענט פון דער לאדזער „מורח“-ארגאניזאציע ה' משה העלמאן האט גע- שטרעט אונזער וואהל-בלאק צו בעקומען דעם לאד- זער מאנדאט און האט אפילו געפיהרט א קאמף געגען אונזער קאנדידאטן-ליסטע. דאס בעווייזט, ווי וועגן דער „מורח“ האט זיך געפירט דער- מיט, אז דער לאדזער מאנדאט וועט געהערען ה' פארשטיינען.

וואהלען האב איך געשטרעבט צו אהרית, צו א פארשיידענען יודישען סענאט, צו געהן צוזאמען מיט דער „אנדרה“ ה' גרינבוים האט זיך איינגע- פקשנט. דער סוף פון זיין עקשניה האט זיך אויס- געלאזט נישט צום גוטען. איך ווייס נישט, צי ה' גרינבוים קען דא איצט רעדען אין אלע הויכען טאן וועגען זיין פאליטיק.

א פאקס איז, אז דער „מורח“ האט געהאל- טען זיך לאדז אין דער וואהל-קאמפאניע, נישט ווי דר. ראזענבלאט האט דא ערקלערט. איך אליין בין געקומען קיין לאדז, בין ארויסגעטרעטען אויף א גרויסען מיטינג און האב געזאגט מייע וועהלער, די מוחיסטען, אז ווען זיי שטימען פאר אונזער ליסטע, שטימען זיי פאר מיר, ווייל עס איז מעג- ליק, אז איך זאל בעקומען דעם לאדזער מאנדאט, איבערצענען אז עס דאך אויך געווען אין די ציי- טונגען, אז ווען עס וועלען זיין נאך צוויי מאנדא- טען, בעקום איך דעם לאדזער מאנדאט...

פארשטיינען דר. ראזענבלאט: — ה' גרינבוים, איז עס טאק איז געווען? גרינבוים: זעה מעגליך. דר. ראזענבלאט: איך ווייס נישט וועגען דעם. ה' פארשטיינען רעדט ווייטער: — א פאקס איז, אז דער „מורח“ האט פארשיידענען זיין טייל אין דעם וואהל-קאנדי- האט נאך שפעטער, עעה די וואהלען, צוגעגעבען א נומער.

ערשט אין א וואך ארום נאכ'ן אריינטראגען די ליסטע, האב איך מיך דערוואוסט, אז איך פונדור- נישט אויפ'ן ערשטען ארט.

דאס טעלעפאנישע געשפרעך מיט ה' גרינ- בוים און האב איך פערשטאנען אין דעם זין, אז אויב איך וועל בעקומען די 2 מאנדאטען, דעם סיים- מאנדאט אין לאדז אין דעם סענאט מאנדאט אין ווארשאווער וואינוואדוטוען, וועל איך דעם סיים- מאנדאט אפטערטען ה' פארשטיינען. דעוויף בין איך איינגעגענגען. אבער איך וואלט בשום אופן נישט איינגעגענגען קיינמאל אויף דעם, אז ווען איך וועל בעקומען נאך דעם סיים-מאנדאט, זאל איך איהם אוועקגעבען ה' פארשטיינען. איך האב געהאלטען און האלט ווייטער מיין לאדזער סיים- מאנדאט פאר אונפערקעטיווען און דעריבער האב איך קאנדידירט.

די רעדע פון ה' פארשטיינען — איך וועל זיך נישט אריינלאזען אין פאטע- טישע רעדעס. איך וועל זיך בענוגען מיט פאקטען און דאטען. און זאלען די פאקטען און דאטען רע- דען פאר זיך אליין.

אלאז דער ערשטער פאקט: ה' גרינבוים האט מיר מיט זיין מאנדאט גארטאירט מיין מאנדאט צום סיים. דער דעוויינער פאקס ווערט להלוטין נישט בעשטרעטען.

זייערע: א פאקס איז, אז זיין די לעצטע

פרעזעס פארשטיינען רעדט ווייטער און זאגט אז ער האט עס נישט געטראכט פון גרויסער חוב- טיקייט, וואס ער האט געשטעלט זיין נאמען אויסן ערשטען ארט אין דער קאנדידאטען-ליסטע צום סענאט אין דער ווארשאווער וואינוואדוטוען. ווען גרינבוים וואלט עס געווען דורכאויס פערלענגט, וואלט ער עס נישט געטון. ער איז געווען זיכער, אז אין פאל, ווען עס וועלען זיין נאך צוויי מאנדאטען בעקומען ער דעם לאדזער סיים-מאנדאט, פאר וועל- כען גרינבוים האט איהם גארשטיינען.

— נאך די וואהלען — ערקלערט ווייטער א פארשטיינען — ווען איך האב פערלאנגט פון ה' גרינבוים'ען, אז ער זאל ערפ'ען זיין פערפליכטונג, האט ער מיר געשטעלט בעדינגונגען פון פאליטישע שטען און פינאנציעלען נאראטער. די פאליטישע בעדינגונגען האלט איך פאר איבריג און פאר אה- בעריגעט. בנוגע זיין פינאנציעלער סאדערונג האב אך איהם געזאגט, אז מיר זאלען זיך אוועק- זעצען און בעטראכטען, וועמען מען דארף בעצעה- לען, וועמען — נישט, וועלען מיר זעהען, וואס מיר האבען צו טון.

איך האב ערקלערט ה' גרינבוים'ען: די גרעסטע מעלה, וואס איך שען אין אייך, איז אייער צעליקייט. איך פערלאנג פון אייך, אז איהר זאלט ערפ'ען אייער פערפליכטונג. אויך איצט זאג איך דאס זעלבע צו ה' גרינבוים'ען: איך שען הויך אייער עדיקייט, און איך פערלאנג פון אייך — ערפילט אייער ווארט און גיס מיר דעם סיים-מאנדאט!

דאס הויכע קאנגרעס-געריכט האט דא פאר זיך פיל דאקומענטען, וואס בעווייזן, אז מיין פארעוונג איז א בערעכטע — פערשנדיגט ה' פארשטיינען.

פיי יודישע פויערים (איינדרוקען פון א בעזוך אין אידישער האלאניע)

קאנדידאט, להבדיל, און נאך איינמאל אין וואך, זאגט, פארהערן זיי אין שטעטעלעך פאקטען אין קלויס- טער צייטן. די יודע זאגן דעקענע האלען אויס א שטענדיגען שוהט, א שטענדיגען לעהרער פאר זיי. ער קאנדידירט צוויייליג האט די קאלאניע אויך אויסגעזאלטען א רב, איך אליין האב געזעהען, זי מען איז געקומען אין קאלאניע קלויבען נדבות אויף יודישע באציאנאל-דעליגאציע אינסטיטוציעס. און גאר נישט לאנג איז א טאכטער פון א היבען קאלאניסט געפארהען זיך היילען אין קאלאניע א צווייטער קאלאניסט האט געשיקט דעם ווען שטן דערען קיין פאריז — צו קענען אוועלעכע ערשיינגען פארקומען אין דערבייאגען ליטווישען דארף פון פושקאניע?

אין דער צייט ווען די צווייטע פויערים — קריסטען גייען אפ ווייער גאנצע ענציעס אויס- שליסליך פאר ערד-ארבייט-צוועקען, וואס דער יודישער קאלאניסט ווייטגע פערזינלעך, אדער ווי זיי רופען דאס אן — א לעבעדיגען רופל, פרנסה פון הצד, הייסטוועלדיך די שפעקולאציעס ארום דער אויסהאלטונג פון די משוגעים. א יודישער קאלא- נישט זאגט ארויס זיין אידיאל: — פאר מיר איז בעסער איין משוגענער איידער 10 דעסיאטק ערד, אין דער צייט ווען ווייערע שכינים, די פויערים גוים, האבען דערפון קיין אהנונג נישט. אזוי למשל האב איך פארזייען יאהר געהאט א פסיכיש-קראנקע ליט- ווינקע, וועלכע האט קיין אנדער שפראך נישט פער- רעדען, און ס'איז מיר שווער אנגעקומען זיינער רעדען א פויער — א ליטווישער, אז ער זאל זיך אנעמען איהר צו פלעגען, איך דער צייט, ווען זיך יודישער קאלאניסט שטעהט גרייט מיט אפענע ארעמע און בעט יואס מעהר משוגעים.

אט די אלערליי זייטער פרנסות האבען זיך אזוי איינגעווארעלט אין דער פסיכיק פון די יודישע פויערים, אז די ערד-ארבייט איז ביי זיי פמעט אפגעזוישט געווארען. ווען איך האב זאגט געפירעט אנטפערען יודען פון די האויבע ערד- ארבייטער מיט הדרת — פנים פון א תלמיד — חכם, פארזאט, ווען איך קום צו אייך, זעה איך נישט אייער יוגענט ביי פערל-ארבייט, האט ער מיר געענטפערט מיט א געקלאגטע יודישע המצאה: „ווען איהר, הער דאקטאר, קומט צו אונז צופארהערן, איז פאר אונז דאס א יום-טוב, און דעריבער זאל פייטען מיר נישט.“

צוליב דעם האט אונז דער קאלאניסט נישט מיט וואס די יבמות צו קארמענען ווייטער, זיי ווערען אפט צוויי שוואך, אז מען דארף אפילו ריר פון געשטען אין שטאל צייטן כדי צו העלפען די יבמות זיין פון די בהמות האבען נישט די געהעריגע קארמע, ווייל מען פיהרט נישט צייטן די תבואה צו דער צייט פון די פערדער. דאס היי פערזעט דער רעגען, און דאס ביסעל וואס מען פירענט זיין פון די פערדער ווערט נישט אייב געהייט, ווייל דער שיעור איז נישט גאר אין ארד- נוג; דער צאך איז א שלעכטער. די סידען זענען פאן און דער צו דער צו פירערען דארטען ביי די בהמות אפ די פיס א. ו. ו. דער סך-הכל איז, א יוגא דער שטח ערד, וואס זיי פלעגען, איז גענוג און אפילו איבערגענוג. שפייט ווי די ערד ווער- יג און די קאלאניסטען גופא זאלען ווייניג ווע- גען מערליכקייטען אויסצוגעטענען די קולטור פון דער קאלאניע.

עס זענען דא אויך באציאנאל-פסיכאלאגישע סיבות צוליב וואס די יודען האבען זיך נישט גע- קענט פראכטען צו דער מדינה פון בעסטע פויערים. למשל ער-היום, ד. ה. אין משך פון 100 יאהר, זען זיי געצוואונגען צו דינגען א פאסטן א קריסט, אין פויערים קריסטען האדעווען חזורים, וואס דאס קארמענען קאסט ממעט גאנציש, און פאר אזא בייאזע נעמט מען גאנצע 30 דאלער, פערקעהרט- זשע דער יוד האדעוועט א גאנצען יאהר א קאסטקע און בעקומט פאר איהר גאנצע 4 גילדען. דער פויער- דער קריסט עסט זיך אן מיט פלייש ממעט אונז זיסט, פון וואס ער איז זאקע, פלייש ווי א גוי. פערקעהרט-זשע דער יודישער קאלאניסט, טאג מער קלייעט ער ווען נישט ווען א בהמה'לע, דארף ער צוליב דעם איטהאלטען א שוהט און דעם פלייש דערבער ער זיך ווייניג-וואס.

ווייטער זענען די יודישע בעדערפערדיגען נישט אומזיסט נאראטען-ווייטע מיט דער דעפיניציע פון „מדינת צרכי עמך“.

די יודישע קולטורעלע הצטרות'ען זענען גאנץ אבדערע ווי ביי די פויערים פון די צווייטע ליט- ווישע דערפער.

ארום חילוב געפייען זיך אייניגע קאלאניסט, וואו יודען בעשעפטיגען זיך מיט ערד-ארבייט. די גרעסטע איז די יודישע קאלאניע דעקענע 5 קילאמעטער פון דער אייזענבאן-סטאציע אלטער ביק. אין דארף דעקענע געפייען זיך איבער 30 פאמיליעס יודישע ערד-ארבייטער.

די האויבע יודישע קאלאניסטען זענען ענט- שטאנען בערך מיט הונדערט יאהר צוריק, אין די צייטען פון רוישישען קייזער ניקלאי דעם ער- שטען, וועלכער האט געשטרעבט אין פערשידענע מקומות פון זיינן גרויסער מלוכה צוציהען יודען — לופט-מעשען, צו ערד-ארבייט. בכן האט מען אויך צייט ווילנע דעקענע געפייען יודישע קאל- לאניסטען און בתוכם דעם דארף דעקענע. די רוישישע רעגירונג האט געמאכט בשעתו פערשידענע הנחות פאר די קאלאניסטען. די קאלאניסטען-ליטווינער, בעציהען זיך ער-היום ווייער גוטמאטיג צו די יודישע פויערים.

ועל כולם אין דער לעצטער תקופה געניסען די קאלאניסטען אויך די אפטרופ'לעך פון דער „ריכער ממשל“ איהר א „בער“ נישט קוקענדיג אויף דעם קבול פון גינסטיגע בעדינגונגען, האט זיך פונדעסט- וועגען נישט איינגעגען איינגעגעבען דער הונ- דערט-יאהריגער עקספערמענט צו שאפען ביי יוד- דען דעם טיפ פון עכטע פויערים.

ווי בעוואוסט, פאדערט זיך, ווי דער שטייגער איז, די ערד אין דער צייט צו בעמיסטיגען און ווי געהעריג צו בעצאמיטען, און נאך דאן קען מען האפען אויף א קומענדיגע גערעכעניש. נאך אט למשל, איז דארט פארהאן א קאלאניסט א פון שבעים, אבער נאך גאר א קרעפטיגער, וועלכער צו דער ריכטיגער צייט, ווען אלע זיינע די פערדער, ווייט ער דווקא נישט. ער הויבט אן צו זייען ערשט דעמאלט ווען אלע פערענדיגען שוין די פערל- צאמיט, דאן בעמט ער צו הילף א פאר משוגעים פון קאלאניע, שפאנט אין דעם שוואכען און אויסגע- הונגענען פערדערל אין גייט אקטוען דווקא אין די גרויסע היצען. דערביי שלפען די משוגעים דעם פערד ווערט אליין אויך „משוגע“. און וואס פארא „פערטען“ זאט מין פערל-ארבייט קען ברענגען, איז לייכט פארזושטעלען זיך.

א צווייטע בילדעל: ווען עס קומט די צייט צו צוואנגעמען דאס ווי פון די לאנקעס, דאן ערשט בעמט זיך דער יוד- ידשער קאלאניסט צו פערזיכטען די קאסע. שאר- פערדיג די קאסע מיטן שארפשיינען שניידט ער זיך קודם-כל איין די פינגער פון האנד, און אזוי צוים, ווען ער קען בכלל נישט די מלאכה, פליט ביי איהם א האלבע קאסע צייטן אין די ערד פון פובקע. פערקעהרט-זשע דער יודישער קאלאניסט האט דאס רוב נישט קיין מוח איינצוהאלטען דעם צאקער, אזוי אז די ערד זעהט נישט אויס ווי א פאקס געווען בלויז „צערעט“, פערשטייט זיך, אז עס קען דערב ייקיין גרויס גערעכעניש נישט אויס- וואסענען.

ווען מיר האבען אויך אונזער בערעכונג אין ווארשאווע פערטעלעט די קאנדידאטורען, האט מיר ה' גרינבוים אריינגעווארפען א ווארט, אז עס איז מעגליך, דאס ער זאל נישט אריינגען אין סיים, ווייל אויב ביאליסטאק זאל נישט געבען קיין מאנדאט, וועט ער מיין זיין מאנדאט אוועקגעבען פארשטיינען. איך האב געענטפערט ה' גרינבוים'ען, אז איך וויל איהם פערלייכטערען די זאך. איך רע- זיניר פון מיין קאנדידאטור אין לאדז, און זאל ה' פארשטיינען קאנדידירען אין לאדז, דאן האט מען מיר געזאגט, אז איך זאל שטעלען מיין קאנדי אטור אויפ'ן צווייטען ארט נאך ה' פארב שזיין. דעוויף האב איך געענטפערט, אז אין יע- דער שטאט איז פוילען קען איך שטעלען מיין נא- מען אפ'ן אויפ'ן לעצטען ארט, נאך און לאדז, וואו איך בין העכער 30 יאהר בעטייליגט אין דער געוועזענער פארשטיינען ארבייט, וואו איך בין ביז איצט געוועהט צו אלע פוילישע פארמאמענטען, קען איך קאנדידירען דער אויפ'ן ערשטען ארט, אדער איינצוצען נישט. און איך האב רעזאנירט פון מיין קאנדידאטור.

מיט מיין דעווינען בעשלוס וועגען רעזיגנאצ- יע יע איך אוועקגעפארהען קיין לאדז און איהם איבערגעגעבען דעם ציניטישען קאממעס. מייע חברים האבען זיך דאס איינשטימיג ארויסגעזאגט געגען מיין בעשלוס און פערלאנגט פון מיר, אז איך זאל פערטערן ארויסצושטעלען מיין קאנדידא- טור אויפ'ן ערשטען ארט, ווייל די ציניטישען-מא- טען אין א שטאט מיט א בומעלקערונג פון 200 טויזענד יודען, דארף האבען א ציניטישען רעפוי- טאט, וואס זאל וואוינען אויפ'ן ארט, און צו וועל- כען ציניטישען זאלען זיך קענען ווענדען אין די פערשידענע ארטיגע אונגעלענענהייטען.

מיט דער דעווינער פארעוונג איז א דעלע- גאציע פון זען דער ציניטישען קאממעס צוועק- געפארהען קיין ווארשאווע צום צענטראלען וואהל- קאמיטעט, וועלכער האט די פארעוונג אנטערקענט פאר א בערעכטע.

איך ערקלער, אז מיין סיים-מאנדאט אין לאדז האב איך בעטראכט פאר א צעפערקטיווען (ממשל'י- דינען). וועגען דעם אפמאך צווישען ה' גרינבוים און ה' פארשטיינען אפצונטרעטען דעם מאנדאט, האב איך קיין אהנונג נישט געהאט. ווען איך וואלט געהאט וועגען אזא אפמאך, וואלט איך געווען געגען איהם, ווייל איך האלט, אז אזא אפמאך איז נישט עטיש. מען קען נישט קאנדידירען, פארזען נאך זיך צוטרוי, שטימען, אין שפעטער דעם מאנ- דאט אוועקגעבען. דאך האב איך געוואלט אויפ'ן פאר פון א שלעכטען אויסגאנג פון די וואהלען, נאכקומען ה' פארשטיינען און האב געזאגט, אז אויב איך וועל בעקומען דעם סענאט-מאנדאט אין דער ווארשאווער וואינוואדוטוען, וועל איך מיין סיים-מאנדאט אפטערטען ה' פארשטיינען. איך האב געהאט, אז איהם געהט עס דוקא וועגען א סיים-מאנדאט. פאר מייע לאדזער וועהלער וואלט עס נישט געווען קיין גרויסער אונטערשיד. זיי וואלטען געהאט זייער פארלאנגענארטישען פער- טרעטער.

דעריבער האט מיין קאנדידאטור צום סענאט געהארט צווייגעשטעלט ווערען אויפ'ן ערשטען ארט אין דער ווארשאווער וואינוואדוטוען. איך בין געווען זיכער, אז אזוי איז עס טאק געשעהן,

ארום דער גיינער-דעבאטע אויפ'ן האנגרעם

דיגען אויך די ציניטישע פאנדען הויך אלשע ערקלערונגען און דורך סאבאטש. די רעוויזאניסטען טומלען נאך שטארקער. דער פרעזידענט — דאס איז צום בעדויערען פעסטגעשטעלט געווארען אויפ'ן קאנגרעס פערשטען די רעוויזאניסטען שרייען ווייטער. ה' מאצקין — רהיג! איהר וועט קענען ענטי- פערען און איהר האט טאלאנטען וואס קענען דאס טון (געלעכטער און אפלאדישעמענטען) די טאקטישע בעמערקונג פון פרעזידענט רופט צו צוויי גרויס געלעכטער אבער זי ווירקט אויך צו בערוהיגען די רעוויזאניסטען.

אויסרופען פון אלגעמייע ציניטישען — פפול! אט אזוי האט דער איצטיגער קאנגרעס פער- זוכט דעם טעם פון א גרויסען טומלעל.

ה' מאצקין — רהיג! מיר וועלען זיך נישט לאזען טעראריזירען. מאכט נישט פון דעם קאנגרעס א פארס.

די רעוויזאניסטען שטילען זיך איין א ביסעל און דער ראזענבלאט זעצט פאר זיין רעדע. אבער ס'געווערעט בלויז א ווילע און דער טומלעל ווע- דערהאלט זיך.

די ראזענבלאט זאגט: — די רעוויזאניסטען האבען ערקלעהרט דער מיינונג דעריבער, דאס ד"ר ווייזמאן און דער עקוועקטיוו זענען נישט פאסיג צו פיהרען פערזאנלעכען.

די רעוויזאניסטען טומלען ווייטער. ד"ר ראזענבלאט — פפול! די רעוויזאניסטען טומלען ווייטער. ד"ר ראזענבלאט — די רעוויזאניסטען טע- ד"ר ראזענבלאט — די רעוויזאניסטען טע-

מאנמארטר - דער געגענד אין פאריז וואס האט א פערקערטע מאראל

ערשטע טריט אויף דער בינהע פלוצלינג טראגן געווארען און נישט געהאט מיט וואס צו היילען זיך. א יונגער אמעריקאנער, וואס האט זיך מיט איהר צופעליג בעקענט, האט אויף איהר רחמנות געהאט און מיט דער עלויבעניש פון זיין מוטער גענומען זי אויף דער ריווערא (ביים פּרעזענט) אין דרום פראנקרייך. דאָרט האט זי געלעבט מיט זיין פאמיליע א האלב יאהר, ביז זי איז געוואָס געוואָרען. דאָן האט איהר דער אמעריקאנער צו זיך געלאָזט אויף דער סצענע. די טענערין אבער האט דעם אמעריקאנער נישט געקאָנט מחל דין, וואָס די גאַנצע צייט, וואָס ער האָט איהר געהאַלטן, האָט ער איהר נישט אנגערירט, און זי האָט דאָס לויט איהר מאַגמאַרט מאַראַל, נישט געקאָנט פּער-שטען, און נאָך אַזאַס, ווען זי איז שוין אַ ספּאַר און בערימט, קאָן זי דאָס נישט פּערזעסען. און זי פּערזעסעט אַלעמען, אַז זי איז געווען זיין גע-ליבטע.

מיטן נאָמען לאַראַ, וואָס איז אויפגעטראָטן אין די הויפט-לאַקאלע פון מאַגמאַרט, האָט זיך פּער-קוקט אויף אַ יונגען מאַן, אַ טענערדיגער איינגעהער פון די פּלעצער וואו זי האָט געטאַנצט, אלע דאָסען האָבען זי איהם געקאָנט, מאַרין האָט ער געהייסען, און אין דעם מאַרין האָט זיך לאָרע פּערליבט. די הברשע איהרע די עיפאָרענע יוסין אלעז האָט בעמערקט איהרע פּערליבטע בליקען אויף דעם מאַרין און האָט איהר איינמאַל געזאָגט:

— צימטע לאָרע, דו וועסט איהם נישט בער קומען. ער געהט הויך און דו וועסט קיינמאַל נישט האָבען דאָס געלד איהם צו בעצאָהלען.
דער דאָזיגער בעוואוסטזיין האָט לאָרען טרוי-עריג געמאַכט. איהר האָט זי נישט אויסגעוואָלט טען און צוגעגאַנגען צו איהם און געזאָגט: „אויך האָב דו ליב.“ די נאַרווייטע פון דער יונגער טענער צערין האָט איהם געזיירט, און זע האָט זי איינמאַל אין אַנאַווענד אַרומגענומען, פאַרן אַרײַם געזען האָט זי איהם טרויעריג געזאָגט:
— מאַרין, איהר האָב אַבער נישט גענוג געלד צו בעצאָהלען.
— דאָה נישט, איהר וועל שוין בעצאָהלען. איהר האָב געלד — האָט ער געענטפּערט.
אַז די גילקליכע פּרייע שעהן זענען אַריבער, און זי האָבען זיך געזענעט, האָט מאַרין אַרײַם גענומען א סומע געלד און פאַרגעלייגט לאָרען.
דער סוף איז געווען, אַז לאָרע איז געקומען צו איהרע הברשע א פּערזענליכע אַ בעלידיגע, אַנענטווישטע און געוואוירען אייביגען האָט צו דעם מאַרין. פאַר איהר איז דאָס געווען די גרעסטע בעלידיגונג, ווען זי האָט געשעקט די אמת'ע ליבטע אַ מעשען וואָס האָט איהר בעצאָהלט.
אַ צווייטע טענערין, האָט שפּילט איצט אַ גרויסע ראלע אויפן מאַגמאַרט, איז ביי איהרע

שמיסט די געסט. דאָ זענען אויך דאָ הייזער, וואו מענשען קומען מאַטעריען די פּרײַען, מאַטעריען זיך אַליין, ברענען אויפן שנעלען אַרבעט לאַנגזאַמען פּיער פון דער ליבע. פאַרהאַן מענשען, וואָס מישען צוזאַמען די ליידענשאַפט פון דער ליבע מיט דער ליידענשאַפט פון בערווישענע גיטען ווי קאַקאַאין און אַפּײַם. דאָס גאַנצע מאַטעריע פון די מענש-ליכע ליידענשאַפטען האָט זיך פּערזאַמעלט אויפן מאַגמאַרט.

באַטירליך זענען די אויבער-פּרײַטערייט פון דעם דאָזיגען מזבח פון ליבע די טענערדיגע. פּרי-הער איז דער מאַגמאַרט געווען די ערשטע טרעפּעל פאַר שפּעטערדיגע וועלט טאַטאַרס. דאָ האָבען זי געמאַכט די ערשטע טריט און פון די טאַג-רואַלען זענען זיי נאָכדעם אַרײַם צו די גרעסטע זאַלען. דאָס פּלעצן און ליבען פון די דאָזיגע טענערדיגע איז פּונקט אַזוי פּערקערט, ווי דאָס לעבען און ליבען אַרײַם זיי. דאָס וואָס מיר רופּען אַן מאַראַל איז ביי זיי נישט מאַראַליש. און דאָס וואָס מיר האַלטען פאַר נישט אַנשטענדיג, איז ביי זיי אַנשטענדיג. אַ ריכטיגער מאַגמאַרט טענערין וועט קיינמאַל נישט ליבען אַ מענשען, וואָס צאָהלט איהר. מעג ער זיין שעהן ווי גאָט און לייך ווי קרז, קוים לעבט זי אויף זיין חשבון איז ער אַ פּערזענליכע, וואָס איז נישט ווידריג צו געניסען די אמת'ע ליי-בע פון אַ ריכטיגער טענערין. נאָר יענער איז ווידריג וועמען די טענערין דאַרף בעצאָהלען און וואָס העכער דער פּרייז פאַל ווידריגער און היי-סער ליבט זי איהם.
אַ בעקאַנטער קענער פון מאַגמאַרט און פון לעבען פון די טענערדיגע דערזעהלט, און זיין בוך וועגען זיי, פאַלגענדע אינטערעסאַנטע יעד-שיכטע.
אַ יונגע טענערין פון אַלוויד (אַפּריקע),

די שפּאַלע געלעך פון מאַגמאַרט זענען פול מיט פּלעצער, לאַקאלען, האַטעלען, וואו דער מענש קאָן אַרײַםלעזען זינע משונה'דיגע חיות פון דער בשמה און זיי זענען. צו דעם צוועק שטעהט גרייט אַ גאַנצע אַרמטע פון יונגע מענער און פּרײַען, וואָס פּיערען די חיות, ערפילען די אינ-טערעסען. זיי קאָבען שוין גוט זייערע נאַטירען, זייסען וואָס זיי ווילען, און ווערען פון גאַנצישט פּערזאָנלעך.

דער דאָזיגער טייל פון מאַגמאַרט איז אַ גרינגעוואָרען און אַ פּערשטעקער, אַ אַרומ-זיכער וואָס ווידען זיך נישט פון אויפן אויף. די מענשליכע שמה און יונגע מענער און פּרײַען נאָך פאַר די מענשען אַליין אַ ווילדער, נישט-אויסגעפּרײַטער וואַלד.
אויפן מאַגמאַרט איז דער פּלאַץ, וואו די מענ-שען קומען און לעזען אַרײַם די זאַלע חיות פון וואַלד. דאָרטען שטערט מען זיי, נאָכדעם טרייבט מען זיי היידער אַרײַן און מען קעהרט זיך אום אַהיים שטילע, רוהיג. קיינער ווילט נישט אין דער זיים וואָס די מענשען האָבען דירעקט אַנגעטון. דאָ טוט זיך אויס דער מענש נאַקעט און שטעלט זיך ממש אויפן קאָפּ, דאָ הערשט גאָר אַנאַנדער-טאַראַל און אַנאַנדער וועלט.
אַז צום ביישפּיל, שטעלט זיך אַפּ אין אַנענג פּינסטער געסעל, נעבען אַנאַלען האַטעל, אַנ-ערשט-קלאַסיגער אויטאָמאָביל, עס געהט אַרײַם אַ דיכער הער, אַ ריכטער פאַבריקאַנט פון אַ פּראַ-ווינציע, דאָרט אין סעאַס און ער אַנאַנדער-ווער בירגער, דער זייל, אויף וועלכען עס האַלט אַך די געזעלשאַפט, נאָך איהם געהט אַרײַם זיין ווייב, אַ דיכער בכבדיגער פּרוי, אין זייר און בריי-לאַנגען, און נאָך זיי צוויי יונגעלייט, טיפען פון מאַגמאַרט — דאָ, הויך, מיט בלאַטע און לעג-ליכע פּרייזער, די האָר גלאַס פּערקעמט און גלאַס ציג, ווי צוגעלעבט. אלע פיר פּערזענלעך זיי אין אַ געהיימטעלע טור פון דעם דונקלען, נישט בעליכטענעם הויז. עס איז אַ ספּעציעלע חויה, אַ חויה, וואו מענער און פּרײַען בעגענענען זיך, דאָרט אַן אַ צימער וועט דאָס ווייב פּערזענלעך דעם מאַ-פאַר איהם אין די אַרבעט און פאַר זיין אייגענעם פּערזענלעך. וואָלט זי דאָס געטון ביי איהר אין שטאַט און דעם וויסען פון איהר מאַן, וואָלט ער זי זיכער דערשטען. דאָ אַבער, אויפן מאַגמאַרט, געהט זי מאַרע בעהאַלטענע חיות פון דעם וויל-דען בשמה-וואַלד פּריי, דאָ איז עס עלויבא.
דאָס איז בליז איין בילדעל פון דעם אומבע-קאַנען טייל פון מאַגמאַרט. דאָ איז די לאַקאלע ווערט אַפּעספּילט די געהיימטע, פון וואָס עס קומט אַרײַם דאָס וואָס ליידענשאַפט. דער געזעל-האַט די מענשען בעמאַכטן אַלס זייער העכסטען פּערזענלעך — ליבע.

מען קאָן וועגען די דאָזיגע פּרײַטערייט פון דער בעצאָהלעך ליבע דאָך נישט וואָס, אַז זיי האָבען נישט זייער מאַראַל און זייערע אמת'ע אויס-ריכטיגע ליבע-געווינהען. אַבער פּערקעהרט זע-נען זיי פּערקעהרט זיי מען שטעלען עס זיך פאַר, אַ מאַגמאַרט-פּילאָזאָפּה האָט מיר איינמאַל גע-זאָגט אַז לויט זיין מיינונג זענען די מענשען ערשט און נאָכט לויט זיין פּרײַען זיך אַנשטענדיג בעמט צו — דאָ נאָכט לויט זיין פּרײַען זיך זענען זיי דאָרט, וואו זיי פּרײַען זיך אַנשטענדיג בעמט צו — האָט ער געזאָגט — ביי די מענשען די זאָרג די צאַרבייט, און דעם בייטערען קאַמף פאַרן שטיקעל פּרויט, וועט זי גאַנצע וועלט זיך פּערזאָנלעך אין זאַם פּלאַץ ווי דער מאַגמאַרט.

— אַבער איין זאָך האָט איהר פּערזעסען — האָב איהר איהם געזאָגט, — אַז ווען זאַלע מענשען וועלען בעפרייט ווערען פון זאָרג און לויט וועלען זיי נישט זיין די טענערדיגע און ווידריג און די גאַנצע אַרמטע, וואָס איז געזאָגט דורך לויט און זאָרג צו ערפילען די משוגענע מענשליכע אינטערעסען און ליידענשאַפטען.
(פּאַרווערטס)

11 פרויען אויף דער בעשולדיגונגס-באנק פראצעס וועגען אריהע גנבות אין לונדון

זי איז אַרעסטירט געוואָרען און צוזאַמען מיט איהר זענען אַרעסטירט געוואָרען נאָך 10 פּרײַען אויף וועלכע זי האָט אַנגעוויזען אַלס משהעל-פּערייט אין די גנבות אַרבעט אַלס אַפּקאָפּירטע פון די גנבות.
פאַריגע וואָך זענען דעריבער 11 פּרײַען אַ וועקגעזעט געוואָרען אויף דער בעשולדיגונגס-באַנק פון לונדאָנער קרייז געריכט. אין רעזולטאַט איז די הויפט-גנבניש פּערמאַנענט געוואָרען אויף 3 יאהר תּסיסה, פּינף צו פּערשידענע מעסיינען, פון 1 יאהר ביז דריי חודשים תּסיסה, די אַיבעריגע פּינף בעשולדיגע זענען בעפרייט געוואָרען.

דעם געמאלדען דער פּאַליציי, וועלכע האָט פּערזאָלעטען די אמת'דיגע מיראַסלאָווסקא. דער טעות איז אַבער שנעל אויפגעקלערט געוואָרען און מען האָט גענומען ווכען די אמת'ע גנבניש, וועלכע האָט דערייזל בעוועגן אַראָפּצוגעבנענע פון פּרײַ-דעם וועט צום שאַרען פון אַ געוויסע מאַריא פּרײ-מאַן. דערנאָך האָט זי אויסגעטריט גנבות אויף סטאַטאָס 9 אַ ביי וואַנד נאָרמאַן, ביי מאַריא סאַמין, העלענע האַמפּטעק און דאָר אַ פּער. אומגעפּונג האָט זי געגאַבעט וועט און גאַרדעראַב.
פּאַליציי האָט בערגיש געוועט די גנבניש און סוף בל סוף איהר געפאַקט אין קראַנסטאַוואַ.

אמנעסטיע פאר „ספעצעד“ וועלכע זענען געווען אין טורמע פאר סאבאטאזש

אינספּעליגען, וועלכע זענען געווען אין די טור-מעס אַלס בעשולדיגע אין שפּיאָנאַזש, די בע-פּרייטע וועלען זיך צוריקקעהרען אויף זייערע אַמטען.

ריגא (סל). פון מאַסקווע מעלרעס מען, אַז אויפן יסוד פון אַ בעשלוס פון צענטראַל-פּון קאָמוניסטישען קאמיטעט איז פּערעפּעסענליכט געוואָרען אַ אַמנעסטיע, וועלכע נעהמט אַרום אַלע „ספעצעד“ אינזשניערען, סכניקער און אַנדערע.

לח בליין, אַ געוויסע 19-יערהריגע סטעפּאַניאַ גלעמבזקאָוסקא אַ דינסט, בלייבענדיג און אַר-בייט, וויל זי איהר שוין עטליכע מאל געווען גע-משפט פאַר גנבות און אַוועק אויף שערקאַ 11 צו אַ געוויסע מאַריא גו און דאָרט איבערגעבענע טיטע צוזאַמען מיט איהר איז דאָרט געשלאָפען נאָך איינע אַנאַרמיסטעלע דינסט אַ געוויסע יוועפּאַ מיראַס לאַווסקאַ. אין אַ טאָג אַרומ איז די גלעמבזקאָוסקא אַוועק און צוגעגאַבעט די מעלירקע פון דער מיר-ראַסלאָווסקאַ. מיט דער דאָזיגער מעלירקע איז זי אַוועק צום ה' דוד בוים אויף זאַמיסקאַ 21 און דאָרט בעקומען אַ שטעלע, אויסגעמאַרעכט האָט די פּאַרשוינסטע אויסגענוצט אַ מאַמענט ווען די איי-געשטעמער זענען נישט געווען אין שטוב, צויער-גבריעס גאַרדעראַב ביושטעריע און מוזמן אויף סוויצער זלשטיס און פּערזענלעך נישט איבער-לאָזענדיג קיין שום שפּאַרען. ה' בוים האָט וועגען

ד"ר ראבינזאן פאר עמביע גוראנד - פּענסיאַנאַט

די דאָזיגער קאָפיסטן האָט געגעבען די לעצטע פּער-זענען צו אַלערמירען די פּאַסאָזשירען פון דער דאָס לעזענען האָט זיך אויף וועלכען ס'איז אופן צוגעשלאָפען צו אַנעפּענען אין שיה, און איז אַ ריינגעפאַלען אַדער אַריינגעפּרונגען אין זאַסער. דער געלער איז געווען טעמפּ, צו אַלעם, וואָס ס'איז פאַרגעקומען. זיין שכל איז אַרענטאַציע פּעהיגיקעטען זענען געווען צו פּרײַטעווי. אַז ער זאָל זיך קענען אַנעצה געבען מיט אַלע פּאַסירונ-גען, וועלכע זענען געקומען אויף שנעל איינער נאָכן אַנדערען.

די דאָזיגער קאָפיסטן האָט געגעבען די לעצטע פּער-זענען צו אַלערמירען די פּאַסאָזשירען פון דער דאָס לעזענען האָט זיך אויף וועלכען ס'איז אופן צוגעשלאָפען צו אַנעפּענען אין שיה, און איז אַ ריינגעפאַלען אַדער אַריינגעפּרונגען אין זאַסער. דער געלער איז געווען טעמפּ, צו אַלעם, וואָס ס'איז פאַרגעקומען. זיין שכל איז אַרענטאַציע פּעהיגיקעטען זענען געווען צו פּרײַטעווי. אַז ער זאָל זיך קענען אַנעצה געבען מיט אַלע פּאַסירונ-גען, וועלכע זענען געקומען אויף שנעל איינער נאָכן אַנדערען.

ר. איזראעל ריבע און מוירט

טענסאַציאַן. טראַט'ישער ראַמאז פון לאדזער לעבען

זאלען אין ים? צי איז דאָס מעגליך? זיי אַזוי אַט דאָס געקענט געשעהן? צי וועט דאָס גע-יימיגש אַזוי אַרום קיינמאַל נישט אויפגעקלערט ווערען, וואָס טוט זיך מיט איהר? וואָס געשעהט אַ מיט איהר, וואָס אַהין פּיהרט מען זי. דער קאַפיסטן האָט דערוויל וויסער גע-פּיהרט זיין אַקציע.

די פּאַסאָזשירען פּעהלט, איהר בעט זיך אויפמעקן, זאם אַרומצוקוקען, קיינער האָט נישט געענטפּערט, הגם אַלע האָבען זיך אַרומגעקוקט איבער דער גרופּע פּאַסאָזשירען וועלכע איז געשטאַנען גע-ציטערט פאַר קעלט, און נישט פּערשטאַנען וואָס דאָ קומט פאַר, דער קאַפיסטן אַליין האָט דערוויל זיך אַרומגעקוקט און געוועט די קליינע, שוואַרצע טענערין ריטא, ער האָט בעמערקט די מיליטע אַרטיסטקעס און צווישען זיי אַ בלייכע, אַ ציסטער-דיגע ריטאַן.

ניק, ער וואָלט דאָך געקענט גלייך איהם אַרעסטיר-הען און די זאָך וואָלט געווען ערלעדיגט. איהם איז איינגעפאַלען, אַז ס'איז מעגליך דער פּאַל, דאָס לעזענען האָט זיך אויף וועלכען ס'איז אופן צוגעשלאָפען צו אַנעפּענען אין שיה, און איז אַ ריינגעפאַלען אַדער אַריינגעפּרונגען אין זאַסער. דער געלער איז געווען טעמפּ, צו אַלעם, וואָס ס'איז פאַרגעקומען. זיין שכל איז אַרענטאַציע פּעהיגיקעטען זענען געווען צו פּרײַטעווי. אַז ער זאָל זיך קענען אַנעצה געבען מיט אַלע פּאַסירונ-גען, וועלכע זענען געקומען אויף שנעל איינער נאָכן אַנדערען.

די דאָזיגער קאָפיסטן האָט געגעבען די לעצטע פּער-זענען צו אַלערמירען די פּאַסאָזשירען פון דער דאָס לעזענען האָט זיך אויף וועלכען ס'איז אופן צוגעשלאָפען צו אַנעפּענען אין שיה, און איז אַ ריינגעפאַלען אַדער אַריינגעפּרונגען אין זאַסער. דער געלער איז געווען טעמפּ, צו אַלעם, וואָס ס'איז פאַרגעקומען. זיין שכל איז אַרענטאַציע פּעהיגיקעטען זענען געווען צו פּרײַטעווי. אַז ער זאָל זיך קענען אַנעצה געבען מיט אַלע פּאַסירונ-גען, וועלכע זענען געקומען אויף שנעל איינער נאָכן אַנדערען.

— זיי איך זעה, איז אַלואַ אַלץ אין אַרדנונג, געוואָרען הערשאַפט, איהר יודעס אַזוי ענטשולדיגען פאַר דעם טומלע פון פּאַניק, וואָס מיר האָבען אַ-רויסגעפּרונגען. מיר האָבען אַבער אַנדערש נישט געקענט האַנדלען, ס'איז געווען אַנווער פּליכט זיך איבערצוגעבן, אויב ס'איז נישט געשעהן קיין אומגליק, איהר וויב אַלע אַ גוטע נאכט, אַלע קענען רוהיג צוויק זיך לעגען שלאָפען.
די פּאַסאָזשירען, צופרידענע פון דעם אויס-גאַנג, זענען שפּאַסענדיג און וויצעלנדיג זיך, אַוועק אין זייערע קאַבינעס, כאַרט און אַרדלעך צופרידענע האָבען צוגעאַיילט, אַז די טרופּע וואָל צוויק געזען שלאָפען. אַלע זענען אַוועק, נאָר איין ריטאַ האָט געוואלט בלייבען פון זייערען, כּי צו קענען גע-זען אַ צייכען, אַז זי האָט עפעס וויכטיגעס מיט-צוגעליען. זי האָט דאָס נישט געוואלט אַפּלעגען אויף צעמאַרגעס, ווייל אויב ס'איז יאָ געשעהן אַ-אומגליק מיט לעהמאַנען, איז אַפּשר פּאַרהאַן אַ מעגליכקייט איהם אַפּצערדאַטעווען.
(פּאַרזעצונג פון קומט)

דעם געמאלדען דער פּאַליציי, וועלכע האָט פּערזאָלעטען די אמת'דיגע מיראַסלאָווסקא. דער טעות איז אַבער שנעל אויפגעקלערט געוואָרען און מען האָט גענומען ווכען די אמת'ע גנבניש, וועלכע האָט דערייזל בעוועגן אַראָפּצוגעבנענע פון פּרײַ-דעם וועט צום שאַרען פון אַ געוויסע מאַריא פּרײ-מאַן. דערנאָך האָט זי אויסגעטריט גנבות אויף סטאַטאָס 9 אַ ביי וואַנד נאָרמאַן, ביי מאַריא סאַמין, העלענע האַמפּטעק און דאָר אַ פּער. אומגעפּונג האָט זי געגאַבעט וועט און גאַרדעראַב.
פּאַליציי האָט בערגיש געוועט די גנבניש און סוף בל סוף איהר געפאַקט אין קראַנסטאַוואַ.

ניק, ער וואָלט דאָך געקענט גלייך איהם אַרעסטיר-הען און די זאָך וואָלט געווען ערלעדיגט. איהם איז איינגעפאַלען, אַז ס'איז מעגליך דער פּאַל, דאָס לעזענען האָט זיך אויף וועלכען ס'איז אופן צוגעשלאָפען צו אַנעפּענען אין שיה, און איז אַ ריינגעפאַלען אַדער אַריינגעפּרונגען אין זאַסער. דער געלער איז געווען טעמפּ, צו אַלעם, וואָס ס'איז פאַרגעקומען. זיין שכל איז אַרענטאַציע פּעהיגיקעטען זענען געווען צו פּרײַטעווי. אַז ער זאָל זיך קענען אַנעצה געבען מיט אַלע פּאַסירונ-גען, וועלכע זענען געקומען אויף שנעל איינער נאָכן אַנדערען.

די דאָזיגער קאָפיסטן האָט געגעבען די לעצטע פּער-זענען צו אַלערמירען די פּאַסאָזשירען פון דער דאָס לעזענען האָט זיך אויף וועלכען ס'איז אופן צוגעשלאָפען צו אַנעפּענען אין שיה, און איז אַ ריינגעפאַלען אַדער אַריינגעפּרונגען אין זאַסער. דער געלער איז געווען טעמפּ, צו אַלעם, וואָס ס'איז פאַרגעקומען. זיין שכל איז אַרענטאַציע פּעהיגיקעטען זענען געווען צו פּרײַטעווי. אַז ער זאָל זיך קענען אַנעצה געבען מיט אַלע פּאַסירונ-גען, וועלכע זענען געקומען אויף שנעל איינער נאָכן אַנדערען.

